

YOSUE

Ba tire te sokumɔ Yosue yèn sɔ wiya u sãa Isireliban kparo waati yè sɔɔ ba ka dua Kananin temɔ, mɛ Gusunɔ u bu nɔɔ mweɛru kua.

Tire te, ta gerumɔ nge mɛ ba koosina ba ka Kananin tem mwa ka nge mɛ ba ka mu Isireliban bwese kɛra baayere bɔnu kua. Yosue u sere gbi u Isireliba kana bu tii Gusunɔ wɛ bu wi turo sã.

Tire ten kpunaa

1. Kananin tem mwaabu, wiru 1n di sere wiru 12.
2. Tem mɛn bɔnu kobu, wiru 13n di sere wiru 21.
3. Yosuen kirɔ dɔaki, wiru 22n di sere wiru 24.

Yosue u kua Mɔwisin kɔsire

¹ Mɔwisi, Yinni Gusunɔn sɔm kowon gɔɔn biru, Yinni Gusunɔ u ka Yosue, Mɔwisin asakpɔ gbiikoo wi u sãa Nunin bii gari kua. ² U nɛɛ, wee, nɛn sɔm kowo Mɔwisi u gu. N n mɛn na, a seewo a Yuudɛni ye tɔburɔ, wunɛ ka Isireliba kpuro i da tem mɛ na bu wɛɛmɔ sɔɔ. ³ Tem mi i dua kpuro, mu koo kowa bɛɛgim. Nɛna na bɛɛ mu wɛɛmɔ, nge mɛ na Mɔwisi nɔɔ mweɛru kua. ⁴ Saa Nɛgebun tem di n ka da Libanin temɔ, saa maa daa baka ten min di te ba mɔ Efarati, ka Hetiban tem kpuro, n ka da nim wɔku bɔkɔ gen mi, ge ba mɔ Mɛditeranɛ, ge ga wãa sɔɔ duu yerɔ, mi kpurowa mu ko n sãa bɛɛn tem. ⁵ Yibɛɛ goo kun kpɛ u yɔra u nun ma wunen wãaru kpuro sɔɔ. Nge mɛ na raa ka Mɔwisi wãa, nge mɛya ko na n maa ka nun wãa. Na n nun derimɔ pai. Mɛya na n maa nun kɔɔmɔ. ⁶ A de a n wɔrugɔru mɔ. Domi wuna kaa tɔn be gbiiya bu ka tem mɛ mwa, mɛ na

gerua ka b̄ri na n̄ε, kon ben baababa w̄. ⁷ A n gesi w̄ruḡoru m̄. Kpa a laakari doke a ka wooda kpuro m̄m̄ n̄ɔwa ye n̄n s̄m̄ kowo M̄wisi u nun w̄. A ku ra yen gaa ḡεrari baa filko, kpa n nun w̄ra mi a da kpuro. ⁸ A de woodan tire ten gari yi n da n w̄a wun̄n n̄ɔ s̄ɔ, kpa a n yi bwisikum̄ saa baayere, s̄ɔ s̄ɔ ka w̄kuru. Kpa a laakari doke a ka ye kpuro m̄m̄ n̄ɔwa mam̄ mam̄ ye ba yorua mi. Domi à n kua m̄, ye a m̄ kpuro ya koo arufaani ko. ⁹ A yaayo ma na nun yiire na n̄ε, a n w̄ruḡoru m̄. A ku de wun̄n tororu tu kara, domi n̄ε Gusun̄ wun̄n Yinni ko na n w̄a ka wun̄ε baama mi a d̄ɔ.

Yosue u Isireliba wooda w̄

¹⁰ Yen biru Yosue u win t̄mbu Isireliban wiruḡibu wooda w̄, ¹¹ u n̄ε, i sansani bukian̄, kpa i t̄mbu s̄ bu d̄ianun s̄ɔru ko, domi m̄n di ka s̄ɔ ita, sa ko Yuuden̄i ye t̄bura su da su tem m̄ m̄wa, m̄ε Gusun̄ b̄εn̄ Yinni u sun w̄εm̄ sa n̄ m̄. ¹² Ma u Rub̄niba ka Gadiba ka sere Manaseban sukum̄ s̄ɔwa u n̄ε, ¹³ i yaayo ye M̄wisi, Yinni Gusun̄n̄ s̄m̄ kowo u b̄ε yiire. U n̄ε, Gusun̄ b̄εn̄ Yinni u koo b̄ε tem m̄ε w̄ mi i ko i n̄ b̄ri ȳendu m̄. ¹⁴ Yen s̄ t̄, b̄εn̄ kur̄bu ka b̄εn̄ bii piiminu ka b̄εn̄ sabenu koo sina tem m̄ε s̄ɔ Yuuden̄in bera mini, adama b̄ε tabu dur̄bu kpuro i ko i t̄bura i n̄ tabu ȳanu n̄ni, i ka b̄εn̄ m̄ero bisibu somi, ¹⁵ sere bu ka tem m̄ε m̄wa m̄ε Gusun̄ b̄εn̄ Yinni u koo bu w̄ kpa u ben̄ t̄i b̄ri ȳendu w̄ n̄ge m̄ε u b̄ε w̄. Sanam̄ m̄ya i ko i wurama i b̄εn̄ tem m̄wa m̄ε M̄wisi, Yinni Gusun̄n̄ s̄m̄ kowo u b̄ε w̄ Yuuden̄in s̄ɔ yari yerun bera gia.

¹⁶ Ba Yosue wisa ba n̄ε, ye a sun yiire kpuro, yeya sa ko ko. Mi a maa sun ḡra kpuro, sa ko dawa.

17 Nge me sa Mowisin gari mem nɔɔwa mam mam, nge meya sa ko maa wunegii mem nɔɔwa. Yinni Gusunɔ u n gesi ka nun waa nge me u raa ka Mowisi waa. 18 Baa n n weren na, ma u wunen wooda sɔɔ degangam mɔ, ma u n wunen gere mem nɔɔwe, sa ko yero gowa. Adama wunen tii, a n gesi wɔruguru mɔ.

Yosue u sɔmɔbu gɔra

bu ka Yerikon saria mɛeri

2

1 Yosue Nunin bii, u durɔbu yiru gabu gɔra asiri sɔɔ saa Sitimun di u nee, i doo i tem men saria mɛeri, n mam neere wuu ge ba mɔ Yeriko. Ye ba tura mi, ba dua kurɔ tanɔ goon yenuɔ wi ba sokumɔ Rahabu bu ka kpuna mi. 2 Yera ba Yerikon sunɔ sɔɔwa ba nee, wee, Isireli gaba na mini yoka ye, bu ka si si bu besen tem saria mɛeri. 3 Ma Yerikon sunɔ wi, u Rahabu goria u nee, a durɔ be yarama be ba na ba dua wunen yenuɔ mi, domi ba nawa bu ka si si bu besen tem me kpuron saria mɛeri.

4-6 N deema goro be, bu sere tunuma, kurɔ wi, u durɔbu yiru ye berua dii tɛeran wɔllɔ, ma u bu daa wee damgiru garun deki wukiri yi yi keewa. Ma u nee, geema, durɔ be, ba na nen mi, adama na n ye min di ba na. Ye sɔɔ u kpa bu sere gbara kɔnnɔ kene, saa yera ba yara nen min di. Na n maa ye gee ba da. I bu kasuo fuuku, i ko i bu wa.

7 Ye ba nua me, ba bu kaso wori ba da ka swaa ye ya dɔɔ Yuudenin daarun tɔbura yerɔ. Ma ba gbara kɔnnɔ kenua ben biru. 8 Yen biruwa Rahabu u yɔɔwa dii tɛera yen wɔllɔ Yosuen goro ben mi, bu sere kpuna, 9 u bu sɔɔwa u nee, na ye ma Yinni

Gusunɔ u bɛɛ tem mɛ wɛ̃, yeya n dera bɛɛn berum sun mwa. Tem mɛn tɔmbu kpuro ba diirimɔwa bɛɛn sɔ̃. ¹⁰ Domi sa nua nge mɛ Yinni Gusunɔ u nim wɔ̃ku ge ba mɔ̃ Naa yari gberasia i ka tɔbura sanam mɛ i yarima Egibitin tem di. Sa maa nua nge mɛ i Amɔreban sinambu yiru Sihoni ka Ogu go Yuudenin guru giɔ ma i ben ye ba mɔ̃ kpuro munka muku muku. ¹¹ Yande ye sa yeni nua, sa nanda. Ma bɛɛɛ kpuron toronu kara bɛɛn saabu. Domi Gusunɔ bɛɛn Yinni wiya u sɔ̃a wɔ̃llu ka tem yɛ̃ro. ¹² N n mɛn na, na bɛɛ kanamɔ̃ tɛ̃, i bɔ̃ruo ka Yinni Gusunɔn yĩsiru ma i ko i nɛn baan yenugibu tɔn geeru kua nge mɛ na bɛɛ kua. I man yĩreru garu kuo te ta sɔ̃osimɔ̃ ka gem, ¹³ ma i ko nɛn baa ka nɛn mɛro ka nɛn sesubu ka nɛn wɔ̃nɔbu ka bɛɛn bweseru kpuro faaba ko sa kun ka gu.

¹⁴ Durɔ be, ba nùn wisa ba nɛɛ, sere ka bɛɛn wɔ̃aru, à kun bu bɛɛn asiri dɔmɛye, sa ko nun tɔn geeru ka bɔ̃rɔkiniru sɔ̃osi sanam mɛ Yinni Gusunɔ u sun tem mɛ nɔmu beria u kpa.

¹⁵ N deema Rahabun diru ta girariwa wuun gbāraru sɔ̃, ma u bu sarasia wuun biruɔ win fenɛntin di ka wɛ̃ɛ wɔ̃ba. ¹⁶ U nɛɛ, i saro i da guunun bera gia, be ba bɛɛ kasu mi, bu ku raa ka bɛɛ wa. Kpa i kuke mi nge sɔ̃ ita sere bà n wurama. Yen biru kpa i bɛɛn swaa wɔ̃ri i doona.

¹⁷ Durɔ be, ba nùn sɔ̃wa ba nɛɛ, yèn nɔ̃ mɔ̃wɛɛru sa kua ka bɔ̃ri mi, sa ko ye ko. Adama wee ye wunɛn tii kaa ko. ¹⁸ Sà n dua tem mɛ sɔ̃, kaa wɛ̃ɛ wunɔ̃mgii yini gbinisiwa wunɛn fenɛnti mini mìn di kaa sun sarasia, kpa a wunɛn baa ka wunɛn mɛro, ka wunɛn sesubu menna wunɛn diru mini, be ba sɔ̃a wunɛn yenugibu kpuro gesi. ¹⁹ Ben goo ù n yara wunɛn

dirun di u da tɔwɔ, win tii sɔra win yem mu koo wɔri, bɛɛ sa n̄ ko sa n toraru mɔ wi sɔɔ. Adama wi u wãa ka wunɛ sannu wunen dirɔ, goo ù n nùn go, win yem mu wɔri bɛɛɛn wirɔ. ²⁰ Adama à n bu bɛɛɛn asiri ye dɔmɛya, bɔri yi a sun koosia mi, yi n̄ maa sun dimɔ.

²¹ U bu wisa u nɛɛ, na wura n kooru nge mɛ i gerua.

Nge mɛya u ka bu nɔɔ kana ma ba doona. Ma u wɛɛ wunɔmgii yi sɔri fɛnɛnti yen mi. ²² Ba doona ba tura guunun bera gia. Ba sina mi sɔɔ ita sere be ba bu kasu mi, ba ka gɔsirama domi ba bu mɛɛra swaa yen baama kpuro ba n̄ bu wa. ²³ Yen biru Yosuen gɔro be, ba sarama guunun beran di ba Yuudɛni tɔbura ba wura win mi. Ma ba nùn saaria kpuro ye n bu deema mi gia. ²⁴ Ba nùn sɔɔwa ba nɛɛ, geema, Yinni Gusunɔ u sun tem mɛ kpuro nɔmu sɔndiawa. Mɛn tɔmbu kpuro ba nandewa ba diirimɔ bɛɛɛn sɔ.

Isireliba ba Yuudɛni tɔbura

3

¹ Yosue u seewa buru buru yellu, wi ka Isireliba kpuro, ma ba doona Sitimun di ba tura Yuudɛnin daarɔ. Ba kpuna mi sɔɔ ita bu sere tu tɔbura. ² Sɔɔ ita yen biru, yera wirugibu ba sansani bukiana ba tɔmbu sɔɔwa ³ ba nɛɛ, sanam mɛ i yãku kowo Lefiba wa ba Gusunɔ bɛɛɛn Yinnin woodan kpakororu sɔɔwa, i seewo i bu swĩi biruɔ. ⁴ Ba ko n bɛɛ gbiie ye yèn sɔ i n̄ swaa ye swĩire. Adama i ku susi kpakoro ten bɔkuɔ. I de i n tu swĩi dandankuru nge kilo tian saka.

⁵ Ma Yosue u tɔn be sɔɔwa u nɛɛ, i tii dɛɛrasio domi sia Yinni Gusunɔ u koo sɔm maamaakiginu ko bɛɛn suunu sɔɔ.

⁶ U maa yāku kowobu sɔɔwa bu woodan kpakoro te suo bu swaa wɔri bu tɔn be gbiiya. Ma ba kua nge mɛ u bu sɔɔwa. ⁷ Yen biru Yinni Gusunɔ u Yosue sɔɔwa u nɛɛ, saa gisɔn di, kon de a n yiiko mɔ Isireliba kpuron nɔni sɔɔ, kpa ba n yɛ ma na wāa ka wunɛ nge mɛ na raa wāa ka Mɔwisi. ⁸ Kaa yāku kowo be ba woodan kpakororu sɔɔwa sɔ a nɛɛ, bā n tura Yuudenin daarɔ bu nim duo bu yɔra mɛn goorɔ.

⁹ Ma Yosue u Isireliba sɔɔwa u nɛɛ, i susima mini kpa i Gusunɔ bɛɛn Yinnin gari nɔ. ¹⁰⁻¹¹ I n wa Gusunɔ Yinni wason kpakororu ta bɛɛ gbiiye ta Yuudɛni duɔ, i ko i n yɛ ma Gusunɔ u wāa bɛɛn suunu sɔɔ. U koo maa Kananiba ka Hetiba ka Hefiba ka Feresiba ka Girigasiba ka Amɔreba ka Yebusiba gira bɛɛn wuswaan di. ¹² I tɔn durɔbu gabu gɔsio tɛ Isireliban bweseru baateren di tia tia, sɔmburu garun sɔ. ¹³ Yāku kowo be ba Gusunɔ, tem kpuron Yinnin woodan kpakororu sɔɔwa, bā n ben naasu kpɛɛ Yuudenin daarɔ, nim mɛ, mu koo burana. Mɛ mu wee, kpa mu guna ko.

¹⁴ Ma tɔn be, ba yara ben kunun di bu ka Yuudɛni tɔbura. Yāku kowo be, ba gbia wuswaaɔ. ¹⁵ Saa ye, gɛɛbun saawa. Saa ye sɔra daa ten nim mu ra n yiba mu n tɛrie sere ka ten guruɔ. Ye yāku kowo ben naasu daa ten nim baba, ¹⁶ yera mu burana mu guna kua sarun di wuu ge ba mɔ Adamun beraɔ. Wuu ge, ga wāawa Saatanin bɔkuɔ. Ma nim mɛ mu daamɔ nim wɔku bɔruguu gia mu doona mam mam. Saa yera tɔn be, ba tɔbura Yerikon deedeeru.

17 Be kpuro ba ka tɔburɔ ba kpa, yǎku kowo be, ba yɔwa sim sim daa te sɔɔ mi ba naasu kpɛɛ nim ka burana mi.

Isireliba ba kpenu wɔkura yiru

sɔnna seedan sɔ

4

1 Saa ye tɔn be kpuro ba Yuudenin tɔburɔ ba kpa, yera Yinni Gusunɔ u Yosue sɔɔwa u nɛɛ, ² i durɔbu wɔkura yiru gɔsio bɛɛn bweseru baatere sɔɔ tɔn tia tia. ³ I bu sɔɔwɔ bu kpenu wɔkura yiru sua Yuudenin tora minin di, mi yǎku kowoba yɔra sim sim mi, kpa i ka da i yi mi i ko bɛɛn sansani gira i kpuna yoka ye.

4 Ma Yosue u durɔbu wɔkura yiru ye soka be u gɔsa Isireliba sɔɔ, ⁵ u bu sɔɔwa u nɛɛ, i gɔsiro Gusunɔ bɛɛn Yinnin kpakoro ten mi, Yuudenin daarun tora sɔɔ, kpa bɛɛn baawure u da u kperu sua u seru sɔndima kpa nu n sǎa wɔkura yiru nge mɛ bɛɛɛ Isireliban bwesenun geera nɛ. ⁶ Kpa nu n sǎa seeda ye ya koo sun yaayasia ye ya koorɔ mini. Bɛɛn bibu bɔn sun bikia sɔɔ teeru, mba kpee nin tubusianu, ⁷ kpa su bu sɔ ma Yuudenin daarun nim mu kokubu yɔra Yinni Gusunɔn kpakororun wuswaaɔ sanam mɛ ba ka tu tɔburɔ. Kpee nini nu ko n sǎa yen seeda bɛɛɛ Isireliban sɔ sere ka baadommaɔ.

8 Ma ba kua nge mɛ Yosue u bu sɔɔwa. Ba kpenu wɔkura yiru sua Yuudenin tora sɔɔn di nge mɛ ben bweserun geera nɛ, ba ka da ba yi yam mi ba ben sansani gira dɔma te, nge mɛ Yinni Gusunɔ u Yosue sɔɔwa. ⁹ Yosue u maa kpenu wɔkura yiru ganu sua

u sɔnna Yuudenin tora sɔɔ mi yāku kowo be, ba yōra. Nu maa wāa mi sere ka gisɔn gisɔ.

¹⁰ Yāku kowo be, ba yōra Yuudenin tora sɔɔ, sere ye Yinni Gusunɔ u Yosue sɔɔwa u tambu sɔ kpuro ya ka koorɔ. N deema mɛya Mɔwisi u raa maa Yosue yiire. Ma tɔn be, ba kua bara bara ba tɔbura.

¹¹ Ye tɔn be kpuro ba tɔbura ba kpa, saa yera be ba kpakoro te sɔɔwa ba maa tɔbura, ma ba besira ba da tɔn ben wuswaaɔ. ¹² N deema Rubeniba ka Gadiba ka sere Manaseban sukum ba tɔbura ka ben tabu yānu Isireli be ba tien wuswaaɔ nge mɛ Mɔwisi u raa bu sɔɔwa bu ko. ¹³ Ben geera sāawa nɔrɔbun suba weerun (40.000) saka be ba tɔbura Yinni Gusunɔn wuswaaɔ ba da wɔwaaɔ Yerikon bɔkuɔ ka ben tabu sɔɔru. ¹⁴ Tɔɔ tera Yinni Gusunɔ u Yosue wɔlle sua Isireliba kpuron wuswaaɔ ma ba nɔn nasia win wāarun tɔru kpuro sɔɔ nge mɛ ba raa Mɔwisi nasie.

¹⁵ Yinni Gusunɔ u Yosue sɔɔwa u nɛɛ, ¹⁶ a yāku kowo be ba woodan kpakoro te sɔɔwa sɔɔwɔ bu yario Yuudenin toran di bu da guruɔ.

¹⁷ Ma Yosue u bu sɔɔwa mɛ. ¹⁸ Saa yè sɔɔ yāku kowo be, ba yara daa ten min di, ye ben naasu maka guruɔ, saa yera daa ten nim mɛ, mu wura mɛn ayerɔ mu yiba mu terie sere ka ten guruɔ nge yellu. ¹⁹ Ben wɔɔn suru gbiikoon sɔɔ wɔkuruse, yera tɔn be, ba Yuudeni tɔbura. Ma ba ben sansani gira Giligaliɔ, Yerikon sɔɔ yari yeru gia.

²⁰ Kpenu wɔkura yiru ye ba gurama Yuudenin daa tora yen di, Giligali miya Yosue u nu sɔnna.

²¹ Ma u Isireliba sɔɔwa u nɛɛ, bɛɛn bibu bà n bɛɛ bikia sɔɔ teeru ba nɛɛ, mba kpee ninin tubusianu,

²² kpa i bu tubusia nge mɛ bɛɛɛ Isireliba sa ka

Yuudenin yeni tɔbura yen gbeba, ²³ i neɛ, Gusunɔ beɛɛn Yinniwa u yen nim gberasia beɛɛn wuswaaɔ sere sa ka tɔbura sa kpa, nge me u nim wɔku ge ba mɔ Naa yari kua. ²⁴ Kpa handunian tɔmbu kpuro bu ka gia ma win dam mu kpã, kpa sa n nùn nasie sere ka baadommaɔ.

5

¹ Saa ye sɔɔ, Amɔreban sinam be ba wãa Yuudenin sɔɔ duu yeru gia ka Kananigii be ba wãa nim wɔku ge ba mɔ Mɛditeranen bera gia, be kpuro ba nua ma Yinni Gusunɔ u Yuudenin nim gberasia Isireliban wuswaaɔ sere ba ka tɔbura ba kpa. Yera ba nanda ma ben toronu kara Isireli ben sɔɔ.

Ba Isireliba bango kua

Giligaliɔ

² Sanam me sɔɔra Yinni Gusunɔ u Yosue sɔɔwa u neɛ, a wobunu koowo ka kpenu kpa a Isireli be kpuro bango ko be ba mara gbaburɔ.

³ Ma Yosue u kua nge me Yinni Gusunɔ u gerua, u Isireliba bango ye kua guuru garun mi, ma ba tu soka Bangon kperu. ⁴⁻⁵ N deema be ba yarima Egibitin di mi, be kpurowa ba bango sãa. Adama be ba mara gbaburɔ, ba n ben goo bango kue. Ma ben tɔn durɔ be ba tabu toobun saka tura ba ka yara Egibitin di mi, be kpuro ba gu gbaburɔ swaa sɔɔ sanam me ba wee. ⁶ Domi Isireliba ba sãa wɔɔ weeru gbaburu mi, ma ben tabu durɔ be ba raa bango sãa, ba kam kua, yèn sɔ ba n Yinni Gusunɔn gere mem nɔɔwe. Ma u gerua ka bɔri u neɛ, ba n koo maa tem me wa me mu tim ka bom yiba, me u ben baababa nɔɔ mwɛɛru kua. ⁷ Ben bii be Yinni

Gusunɔ u seeya ben ayenɔ, beya Yosue u bango kua, domi ba ñ daa bu bango kue swaaɔ. ⁸ Saa ye ba tɔn be bango kua, ba sina sansaniɔ sɛɛ sere ben boo u ka kpa. ⁹ Yera Yinni Gusunɔ u Yosue sɔɔwa u nɛɛ, gisɔra na bɛɛ seku te wunari te i raa mɔ saa ye i sãa yobu Egibitiɔ.

Yen sɔna ba yam mi sokumɔ Giligali sere ka gisɔ. Yĩsi ten tubusiana, ba wuna.

Ba Gɔɔ sararibun

tɔɔ bakaru di

¹⁰ Isireliba ba sina ben sansaniɔ Giligali mi, ye ya wãa wɔwaa Yerikon bɔkuɔ. Ma ba Gɔɔ sararibun tɔɔ bakaru di surun sɔɔ wɔkura nnɛsen yoka. ¹¹ Tɔɔ baka ten sisira ba tem mɛn dĩanu dibu torua. Ba dobi sɔnwa ba tema, ba maa pɛɛ di ye ba kun seeyatia doke. ¹² Dɔma tera manna ya yɔra ma ba Kananin tem min dĩanu dim torua wɔɔ ge.

Yosue ka durɔ

wi u takobi nɛni

¹³ Ye Yosue u Yeriko turuku kua, subaru sɔɔ u durɔ goo wa u yɔ win wuswaaɔ u takobi womɛ u nɛni. Yera u susi durɔ win mi, u nɛɛ, wunɛ bɛɛɛgiiwa? Nge wɛrɔwa a sãa.

¹⁴ Durɔ wi, u wisa u nɛɛ, aawo, na ñ yen goo. Na sãawa Yinni Gusunɔn tabu kowobun wirugii. Yen sɔna na na wunɛn mi tɛ.

Ye Yosue u nua mɛ, ma u kpuna u wuswaa tem girari, u nɛɛ, yinni, na sãawa wunɛn bɔɔ, mba a kĩ a man sɔ.

¹⁵ Tabu kowobun wirugii wi, u Yosue sɔɔwa u nɛɛ, a wunɛn salubata poto, domi yam mi a yɔ mi, Gusunɔ u wãa mi.

Ma Yosue u kua mɛ.

*Isireliba ba Yeriko kpeerasia***6**

¹ Yerikogibu ba ben wuun gb̄ararun gamboba b̄eri, ba d̄āa s̄ēsiki, Isireliba bu ku ka du. Goo kun duō mi, goo kun maa yariō min di. ² Ma Yinni Gusunō u Yosue s̄ōwa u n̄εε, wee, na nun Yeriko n̄amu b̄eria ka yen sunō ka yen tabu durō damgibu. ³ Wunε ka wunen tabu durōbu kpuro i n da s̄i s̄i i ka wuu ge sikerena n̄n teeru t̄ōru baatere sere n ka ko s̄ō n̄ōba tia. ⁴ Yāku kowobu n̄ōba yiru ba ko n Yinni Gusun̄n woodan kpakororu gbiiye ba n yaa k̄abi n̄eni. S̄ō n̄ōba yiruse i ko wuu ge sikerenawa n̄n n̄ōba yiru kpa yāku kowo be, ba n k̄abi yi soomō. ⁵ B̄a n k̄abi yi so ba gawa, ma i yin sw̄i nua, t̄ambu kpuro bu tabun kuuki koowo. Saa yera wuu gen gb̄araru ta koo w̄aruma, kpa baawure u du deedeeru mi u ȳn di.

⁶ Ma Yosue Nunin bii u yāku kowobu soka u bu s̄ōwa u n̄εε, bu Yinni Gusun̄n woodan kpakororu suo bu senu s̄ondi kpa ben n̄ōba yiru bu k̄abi sua bu woodan kpakoro te gbiiya.

⁷ Yera u win t̄ambu s̄ōwa u n̄εε, i seewo i s̄i s̄i i n ka wuu ge sikerenamō, kpa tabu kowobu gabu ba n woodan kpakoro te gbiiye.

⁸⁻⁹ Ye Yosue u ka t̄n be gari yi kua u kpa, ma ba swaa w̄ari. Tabu kowo be, ba gbia, ma yāku kowo be ba k̄abi n̄eni ba swaa w̄ari ba k̄abi yi soomō. Ma ba ka bu woodan kpakoro te sw̄i biruō. Tabu kowo be ba maa tie, ba kpakoro te sw̄i. Saa ye be kpuro ba s̄imō ba wuu ge sikerenamō, yāku kowo be, ba ben k̄abi soomō. ¹⁰ N deema Yosue u raa t̄n be yiire bu ku gb̄ara, bu ku w̄aki, bu ku mam de gari ḡεε yi

yari ben n̄sun di, sere t̄s̄o te u koo bu s̄ bu kuuki ko. T̄s̄o tera ba koo kuuki ko. ¹¹ Yera ba ka woodan kpakoro te wuu ge sikerena n̄n teeru. Ma ba wura ben sansanīo sere ma sisiru.

¹² Yosue u seewa buru buru yellu ma ȳaku kowobu ba woodan kpakoro te sua. ¹³ Ben n̄oba yiru be ba k̄bi n̄ni, ba swaa w̄ri ba s̄im̄o ten wuswaā. Tabu kowobu gabu ba bu gb̄iye ba tabu ȳanu b̄ki. Ma gabu ba kpakoro te sw̄i birūo, saa ye be kpuro ba s̄im̄o ma ȳaku kowo be, ba k̄bi yi soom̄o. ¹⁴ S̄o yiruse ba wuu ge sikerena n̄n teeru ma ba wura ben sansanīo. Nge m̄ya ba kua sere n ka kua s̄o n̄oba tia. ¹⁵ Ye n kua s̄o n̄oba yiruse, ma ba seewa buru buru yam s̄areru ba wuu ge sikerena n̄n n̄oba yiru. T̄s̄o te t̄nawa ba gu sikerena n̄n n̄oba yiru. ¹⁶ N̄n n̄oba yiruse te, saa ye ȳaku kowo be, ba k̄bi yi so, yera Yosue u t̄n be s̄̄wa u n̄e, i kuuki koowo. Domi Yinni Gusun̄o u b̄e wuu ge n̄mu b̄eria. ¹⁷ I n̄ ko i ko i kun wuu ge ka ye ya w̄a ge s̄o kpuro kpeerasie. Ya ko n s̄awa nge ȳaku d̄o mwaararugiru Yinni Gusun̄n s̄. Adama i ko i Rahabu, kur̄o tan̄o wi, ka wigii be ba w̄a win dir̄o deri, ȳen s̄o u t̄n be sa raa ḡra mi berua. ¹⁸ I n tii s̄e ka ḡa ni Yinni Gusun̄o u n̄e, i kpeerasia. Domi i n nu sua, b̄es̄e Isireliba sa ko n̄ni sw̄aru wa kpa su kam ko. ¹⁹ Adama ye n s̄a sii geesu ka wura, ka sii gandu ka sere sii w̄kusu, ye kpurowa i ko Yinni Gusun̄o gura i ȳiya win arumanin beru yer̄o.

²⁰ Ye ȳaku kowobu ba ben k̄bi so, t̄n be, ba yin sw̄i nua ma ba kuuki kua. Yera wuu gen gb̄arara w̄ruma. Ma ben baawure u dua deedeeru mi u ȳn di. Ma ba wuu ge mwa. ²¹ Ma ba ye ya w̄a ge s̄o

kpuro go mam mam ka takobi, tən durəbu ka tən kurəbu, bibu ka bukurobu, ka yaa sabenu kpuro.

Yosue u Rahabu ka wigibu

faaba kua

²² N deema Yosue u raa durəbu yiru be ba tem mən saria mɛɛrim da sɔɔwa u nɛɛ, bu doo kurə win dirə kpa bu wi ka wigibu kpuro yarama nge mɛ ba raa yen nɔɔ mwɛɛru kua ka bɔri.

²³ Ma durə be, ba dua ba Rahabu yarama ka win baa ka win mero ka win sesubu, win mero bisibu kpuro gesi, ba ka bu da Isireliban sansanin biruɔ.

²⁴ Yen biruwa ba wuu ge dɔɔ sɔka ka baayere kpuro ye ya wɔa wuu ge sɔɔ ma n kun mɔ ye n sɔa sii geesu, ka wura, ka sii gandu ka sere sii wɔkusuu. Yera ba doke Yinni Gusunən sɔa yerun arumanin beru yerɔ. ²⁵ Yosue u Rahabu, kurə tanə wi faaba kua ka win mero bisibu kpuro. Ma ba wɔa ka Isireliba sannu sere ka gisɔ yèn sɔ u Yosuen tɔmbu berua be u gɔra bu Yerikon saria mɛɛri.

²⁶ Yen biruwa Yosue u bɔrua u nɛɛ, baawure wi u seewa u Yeriko bana kpaam, u koo ko bɔruro Yinni Gusunən wuswaaɔ. U n kpɛɛkpɛɛku suramɔ, win bii gbiikoowa u koo gbi. U n maa bana wiru go u gamboba dokemɔ, kpa win bii dɔako u gbi.

²⁷ Ma Yinni Gusunə u wɔa ka Yosue ma u yĩsiru yara tem mɛ kpuro sɔɔ.

Akanin durum ka win gɔɔ

7

¹ Adama Isireliba ba kua naane sarirugibu gāa ni Yinni Gusunɔ u nɛɛ, bu kpeerasia mam mam Yerikoɔn sɔ. Domi Akani u gāanu sua min di, ma Yinni Gusunɔ u ka Isireliba mɔru kua. Akani wi, u sãawa Kaamin bii. U maa sãa Sabidin debubu ka sere maa Serakin sikadobu Yudan bweseru sɔɔ.

² Yera Yosue u tɔmbu gɔra Yerikon di Ayiɔ, ye ya wãa Beti Afenin bɔkuɔ, Betelin sɔɔ yari yeru gia. U bu sɔɔwa u nɛɛ, i doo i tem mɛn saria mɛɛri. Ma ba da ba Ayin saria mɛɛra. ³ Ye ba wurama Yosuen mi, ba nɛɛ, wuu ge, ga ñ tura ge tɔmbu kpuro ba koo daawa. A de tɔmbu nɔrɔbun suba yiru (2.000), ñ kun mɛ ita bu da bu Ayi wɔri, a ku tɔmbu kpuro wahala doke. Domi wuu gen tɔmbu ba ñ dabi.

⁴ Ma tɔmbu nɔrɔbun suba itan (3.000) saka ba swaa wɔri ba da mi, adama ba Ayin tɔmbu kpɔna ba duki gɔsirama. ⁵ Ayigibu ba bu naa swĩ saa wuu gen duu yerun di sere Sebarimuɔ, ma ba Isireliban tɔnu tena ka nɔɔba tia go sanam mɛ ba duki mɔ ba wee. Yeya n dera Isireliba ba nanda, ba mwia kpɔna.

⁶ Yosue ka Isireliban guro gurobu ba ben yabenu nɛnua ba karana ba tii tua wisi wirɔ nuku sankiranun sɔ, ma ba wiru tem girari Yinni Gusunɔn woodan kpakoro ten wuswaaɔ sere sɔɔ ka kpa. ⁷ Yosue u nɛɛ, kuku, Yinni Gusunɔ, mban sɔna a dera sa Yuudeni tɔbura ma a sun Amɔreba nɔmu bɛria bu sun go. Sa n daa yɛ mɛ, sa n sinɛ Yuudenin guru giɔ. ⁸ Yinni, mba kon gere. Wee, Isireliba ba ben yibereba nasia ba biruku yira wura. ⁹ Domi Kananiba ka tem mɛn tɔmbu kpuro ba koo ye nɔ kpa bu sun koro bure bu bɛsɛn yĩsiru wuna

handunian di. Amōna kaa ko wunen yīsi baka te, ta kun ka gu.

¹⁰ Yera Yinni Gusunō u Yosue sōwa u nεε, a seewo. Mban sōna a wunen wuswaa tem girari mεsum. ¹¹ Isireliba ba durum kuawa. Ba nen wooda sara ye na bu wē. Ba gāanu sua ni na nεε bu kpeerasia. Ba nu gbena ba doke ben tiin yānu sō ba berua. ¹² Yen sōna ba n̄ kpē bu yōra bu ben yiberēba ma. Ma ba biruku yira wura. Domi tē ba sāawa be ba koo kpeerasia. I kun gāa ni wunε bεen suunu sōn di, na n̄ kpē na n̄ maa wāa ka bεε. ¹³ A seewo a tōn be sōru koosia kpa bu tii dεerasia sian sō, domi nε Gusunō, be Isireliban Yinni, na nεε, ba gāanu neni ni na nεε bu kpeerasia. Yen sō, ba n̄ kpē bu yōra bu ben yiberēba ma, ma n̄ kun mō ba nu wuna ben suunu sōn di. ¹⁴ Yen sōna sia bururu bεen bwesenu kpuro nu koo na nu sara nen wuswaaā tia tia. Bwese te na gōsa, ten kāasi kpuro yi koo na yi sara tia tia. Bwese kāasa ye na gōsa, yen yenusu kpurowa su koo na su sara tia tia. Yenu ge na gōsa, gen tōn durōbu kpurowa ba koo na bu sara tia tia. ¹⁵ Sanam mε, kpa n̄ gōsi wi u gāa ni sua kpa i n̄n̄ dōō meni, wi ka win ye u mō kpuro yēn sō u nen wooda sara, ma u dera Isireliba ba sekuru wa.

¹⁶ Yen sisiru Yosue u seewa buru buru yellu u dera Isireliban bwesenu nu na nu sara Gusunōn wuswaaā tia tia. Ma Yinni Gusunō u Yudan bweseru gōsa. ¹⁷ Ma Yosue u dera Yudan bweserun kāasi yi na yi sara tia tia, ma Yinni Gusunō u Serakin kāasa gōsa. Ma u dera win kāasan yenusu kpuro su na su sara tia tia. Ma Yinni Gusunō u Sabidin yenu gōsa. ¹⁸ Ma u dera Sabidin yēnun tōn durōbu kpuro ba na ba sara tia tia. Ma Yinni Gusunō u

Akani gɔsa wi u sãa Kaamin bii, ka Sabidin debubu, ka Serakin sikadobu Yudan bweseru sɔɔ. ¹⁹ Yosue u Akani sɔɔwa u nɛɛ, nɛn bii, a Gusunɔ Isireliban Yinni bɛɛɛ wɛɛyɔ, kpa a gem gere. A man sɔɔwɔ ye a kua. A ku man yen gaa berua.

²⁰ Akani u Yosue sɔɔwa u nɛɛ, geema, na Gusunɔ Isireliban Yinni tora. Ye na kua wee. ²¹ Ye sa tabu di sa mwa sɔɔ, na yabe buraru garu wa te ba kua Babiloniɔ ka sii geesun gobi goobu (200) ka wura dɛka yɛn bunum ka kilon bɔnu nɛ. Na ye binɛ kua ma na sua na sikua nɛn kurɔ, sii gee siya su wãa ten temɔ.

²² Yande Yosue u tɔmbu gɔra ba duki da Akanin kuru mi, ba deema wee, gãa ni kpuro nu berua kuu te sɔɔ. Ma sii gee si, su wãa nin temɔ. ²³ Ba ni kpuro suama kuu ten min di ba ka da Yosue ka Isireliba kpuron mi, ba yi Yinni Gusunɔn woodan kpakororun wuswaaɔ. ²⁴ Yosue ka Isireliba kpuro ba Akani Serakin sikadobu sua ka gãa ni u gura, ka win bibu ka win yaa sabenu ka win kuu te, ka sere win ye u mɔ kpuro gesi, ba ka da sere Akɔɔn wɔwaaɔ. ²⁵ Ma Yosue u nùn sɔɔwa u nɛɛ, mban sɔna a dera sa wahala yeni wa. Yinni Gusunɔ u koo maa de a wahala wa gisɔ.

Ma Isireliba kpuro ba wi ka win tɔmbu kpenu kasuka. Ma ba bu dɔɔ mɛni ka win ye u mɔ kpuro sannu. ²⁶ Ma ba kpenu gura ba nin takanu kua ben wɔllɔ te ta wãa mi sere ka gisɔ. Ye kpuron sɔna ba yam mi sokumɔ Akɔɔn wɔwa sere ka gisɔn gisɔ. Yĩsi ten tubusiana, nɔni swãarun wɔwa.

Saa yera Yinni Gusunɔn mɔru ya sure.

Isireliba ba Ayigibu kamia

8

¹ Yinni Gusunɔ u Yosue sɔɔwa u nɛɛ, a ku nanda, a seewo a tabu durɔbu kpuro sua kpa i Ayi wɔri. Domi na bɛɛ yen sunɔ ka win tɔmbu ka win wuu ka gen baru kpaanu kpuro nɔmu bɛria. ² Kaa bu kpeerasiawa nge mɛ a Yerikogibu ka ben sunɔ kua. Kpa i ben ye ba mɔ ka ben yaa sabenu mwɛɛri, ye kpuro yu ko bɛɛgia. Yen sɔ, ì n da, bɛɛn gaba koo kukewa wuu gen biruɔ, ba n bu yɔɔru bwɛɛye.

³⁻⁴ Ma Yosue u seewa u ka Ayi wɔri ka win tabu durɔbu kpuro. Yera be sɔɔ, u nɔrɔbun suba tɛna (30.000) gɔsa u bu sɔɔwa u nɛɛ, i doo i kuke wuu gen biruɔ wɔkuru, adama i kun ka bu toma kpa i n yɔ mi, i n sɔɔru sɔa. ⁵ Nɛ ka maa tabu kowo be ba tie, sa ko wuu ge susi. Bɔ n sun wɔrim wee, kpa su duki gɔsirama nge yellu. ⁶ Kpa bu sun naa gira. Mɛya sa ko ka bu yara wuun di mam mam. Domi ba koo nɛɛ, sa duki mɔwa nge mɛ sa raa kua yellu ben wuswaaɔ. Kpa bu sun naa swɔi. ⁷ Saa yera, bɛɛ be i kukua mi, i ko yarima i wuu ge wɔri, i gu mwa. Yinni Gusunɔwa u koo bɛɛ gu nɔmu bɛria. ⁸ Wee, na bɛɛ wooda wɛɛmɔ. Sanam mɛ i gu mwa i kpa, i gu dɔɔ sɔreɔ, nge mɛ Yinni Gusunɔ u gerua.

⁹ Ma Yosue u dera ba da ba kukua Ayi ka Betɛlin baa sɔɔ, Ayin sɔɔ duu yeru gia. Adama win tii ka tɔn be ba tie ba kpuna sansaniɔ wɔku te.

¹⁰ Ye n kua buru buru yellu, u seewa u win tabu kowobu mɛɛra mɛɛra ma wi ka Isireliban guro gurobu ba bu kpara ba ka da Ayi gia. ¹¹ Yosue ka win tabu kowo be, ba Ayi susi. Sanam mɛ ba tura yen deedeeru, yera ba ben sansani gira sɔɔ yɛsan nɔm geu gia. N deema wɔwa gaa wɔa be ka Ayin baa sɔɔ. ¹² Yosue u maa dera tabu durɔbu nɔrɔbun suba

nɔɔbu (5.000) ya da ya kukua Beteli ka Ayin baa sɔɔ, sɔɔ duu yeru gia. ¹³ Isireli be ba tie, ba ben sansani gira sɔɔ yɛsan nɔm geu gia. Ma ben gaba maa da ba kukua Ayin sɔɔ duu yeru gia. Adama Yosuen tii u da u kpunawa wɔwa yen mi, wɔku te. ¹⁴ Ye n kua buru buru yellu, yera Ayin sunɔ u Isireliba wa. Ma wi ka win tabu kowobu ba seewa ka sendaru bu ka Isireliba wɔri Yuudenin wɔwa mi, mi ba raa bu kamia. Adama ba n̄ yɛ ma Isireliban sukum mu kukua wuun biruɔ. ¹⁵ Ye Yosue ka win tɔmbu ba bu wa, yera ba bwisi kua ba duki yakura ba swaa mwa ye ya dɔɔ gbaburu gia. ¹⁶ Ma ba Ayin tɔn durɔbu kpuro soka. Yera ba yara ba bu naa gira sere mi n toma wuun di. ¹⁷ Tɔn durɔ goo kun maa tiare Ayi ka Betelin wuu si sɔɔ. Ba wuu ge deriwa ba n̄ kenua ba Isireliba naa gira. ¹⁸ Ma Yinni Gusunɔ u Yosue sɔɔwa u nɛɛ, a wunen yaasa ye a neni mi t̄iyɔ Ayi gia, domi kon nun wuu ge nɔmu beria.

Ma Yosue u win yaasa ye t̄i mi. ¹⁹ Saa yera tɔn be ba kukua mi, ba yara saa ben kuku yerun di ba wuu ge wɔri. Ye ba gu mwa ba kpa, ma ba yande gu dɔɔ sɔre.

²⁰⁻²¹ Ye Ayigibu ba biru s̄ira, yera ba wa wee, dɔɔ wiira ta ben wuu wukiri ta wɔllu girari. Ma ba deema ba n̄ maa kpɛ bu gam susi bu ka tii faaba ko. Saa yera Yosue ka Isireli be ba raa duki m̄ ba dɔɔ gbaburu gia mi, ba wa ma begibu ba wuu ge dɔɔ sɔre, yera ba gɔsiramama ba Ayigii be wɔri. ²² Sanam mɛya Isirelin tabu kowo be ba raa wuu ge dɔɔ meni mi, ba yara min di ba gen tabu kowo be mara. Ma ba bu suunu doke sere ba n̄ yɛ mi ba koo da. Ba bu mwɛɛra ba go go kpuro. Ben goo kun bu kisirari, ²³ ma n̄ kun m̄ ben sunɔ wi ba mwa wasiru ba ka

da Yosuen mi. ²⁴ Ye Isireliba ba ben yiberε be mwa ba go go ghaburu mi, mi ba bu naa swĩi, yera ba maa gəsirama Ayiō ba tən be ba tie go go. ²⁵ Tən be ba go dōma te, kurōbu ka durōbu, ba sāawa nārōbun suba wākura yiru (12.000). ²⁶ Saa ye ba taa bi m̀ Yosue u win yaasa ye wuu ge t̄iwa sere ba ka gen t̄ambu kpuro go mam mam. ²⁷ Isireliba ba Ayigibun yaa sabenu gura ka ben arumani kpuro, nge mε Yinni Gusunō u Yosue sōwa. ²⁸ Ma Yosue u wuu ge dō sōka ma ga kua bansu sere ka gisən gisō. ²⁹ Saa yera u dera ba Ayin sunō wi soora doke ba bwē ba deri saa bururun di sere sō ka kpa. Yoka u dera ba win goru bwēya ba kō wuu gen duu yerō. Ma ba tu kpenu s̄siki. Kpee ni, nu wāa mi sere ka gisən gisō.

Yosue u Isireliba

Yinni Gusunən wooda garia

guu te ba m̀ Ebalio

³⁰ Yeniban biru Yosue u Gusunō, Isireliban Yinni yāku yeru bania guu te ba m̀ Ebalin wōllō. ³¹ U yāku yee te banawa nge mε Mōwisi, Yinni Gusunən sōm kowo u Isireliba sōwa ye u yorua woodaban tireru sō. U nεε, bu Yinni Gusunō yāku yeru kuo ka kpee ni ba ñ dāke. Ye ba tu bana ba kpa ma ba yāku dō mwaararuginu ka siarabun yāku kua mi. ³² Isireliba kpuron wuswaa Yosue u wure u wooda yorua ye Mōwisi u raa yorua. ³³ Isireliba kpuro ka ben wirugibu ka ben siri kowobu ka ben guro gurobu ka sere be ba sāa sōbu kpuro ba yō ba ka Yinni Gusunən woodan kpakoro te dεsire. Ben gabu ba yō guu te ba m̀ Garisimun bera gia, gabu maa guu te ba m̀ Ebalin bera gia. Ma be kpuro ba

yāku kowobu Lefi be ba woodan kpakoro te sɔwa wuswaa kisi. Domi mɛya Mɔwisi u bu sɔwa bu ko saa ye ba koo bu domaru kua. ³⁴ Yen biru Yosue u bu wooda ye garia sere ka ye ya bɔri ka domarun gari mɔ, nge mɛ Mɔwisi u yorua yen tireru sɔ. ³⁵ Ye kpurowa u gara Isireliban wuswaa, tɔn durɔbu ka tɔn kurɔbu ka bibu ka sere maa sɔbu be ba wāa ben suunu sɔ. Baa yen tia, u n̄ bure.

Isireliba ba ka Gabaonigibu

arukawani bɔkua

9

¹⁻² Sinam be ba wāa sɔ duu yeru gia, guunun bera gia ka nim wɔku ge ba mɔ Mɛditeranɛ gia n ka da Libanin tem bera gia, ba nua ma Isireliba ba Yerikogibu ka Ayigibu kamia. Yera ba nɔ tia kua bu ka Isireliba ka ben wirugii Yosue wɔrima. Bwese ninin sinamba, Hɛtiba ka Amɔreba ka Kananiba ka Feresiba ka Hefiba ka Yebusiba.

³ Adama ye Gabaonigibu be ba sāa Hefiba ba maa nua ye Yosue u Yerikogibu ka Ayigibu kua, ⁴⁻⁵ yera ba swaa kasu bu ka tii dwe. Ma ba dīanu kusenu kua ba doke saaki tɔkɔnu sɔ, ma ba maa gɔni bɔ tɔkɔnu sua m̄ sɔ ba ra tam doke ka sere maa pɛɛ gbebi yi yi bukusa kua, ma ba ye kpuro ben ketɛkunu sɔbi. Ma ben tii ba yāa tɔkɔnu ka bara tɔkɔnu doke. ⁶ Ma ba da ba Yosue ka Isireliba deema Giligaliɔ ba nɛɛ, saa tontonden diya sa wee su ka bɛɛ arukawani bɔke.

⁷ Ma Isireliba ba bu wisa ba nɛɛ, sɔrɔkudo i wāawa besen turuku mini, sa n̄ kpɛ su ka bɛɛ arukawani bɔke.

⁸ Ma ba Yosue wisa ba nɛɛ, sa wura su ko wunen sɔm kowobu.

Ma Yosue u bu bikia u nɛɛ, man diya i wee. Bwese terà i sãa.

⁹ Ma ba nùn wisa ba nɛɛ, bɛɛ wunen bwãabu sa weewa saa tontonden di yèn sɔ sa Gusunɔ wunen Yinnin baaru nua ka maamaaki ye u kua Egibitiɔ, ¹⁰ ka nge mɛ u Amɔreban sinambu yiru ye kua, be ba wãa Yuudenin sɔɔ yari yeru gia. Beya Sihoni, Hɛsibonin sunɔ, ka Ogu, Basanin sunɔ wi u wãa Asitarɔtuɔ. ¹¹ Ye sa maa seewa bɛɛn wuun bukurobu ka be ba tie ba sun kirɔ kua ba nɛɛ, su dīanu kusenu koowo swaan sɔ kpa su na su bɛɛ deema su bɛɛ bikia i ka sun arukawani bɔke kpa sa n bɛɛ sãamɔ. ¹² Bɛɛn tii i wa nge mɛ bɛɛn pɛɛ ye, ya gbere ya bukusa sãa. Sanam mɛ sa seewa yenun di, ya sãawa pɛɛ suma. ¹³ I maa bɛɛn gɔni mɛerio yi sɔɔ sa tam doke. Yi raa sãawa gɔni kpɛɛ, wee tɛ yi gɛɛkire. Mɛya maa bɛɛn baranu ka yãa ni sa doke, nu gɛɛkira swaa sɔɔ gbabu ten dɛɛbun sɔ.

¹⁴ Adama Isireliba ba ñ Yinni Gusunɔ bikie bu nɔ ù n kī bu ka bu arukawani bɔke. Ma ba sibun dīa kuse ni mura ba di. ¹⁵ Ma Yosue u ka bu nɔɔ tia kua, ba arukawani bɔkua ba n ka wãasinɛ alafia sɔɔ. Ma Isireliban bukurobu ba wura ka bōri ma ba koo ben arukawani ye yibia.

¹⁶ Yen sɔɔ itasera Isireliba ba nua ma tɔn ben wusu wãawa ben turuku mi. ¹⁷ Ma ba seewa ba wuu si mɛerim da. Ba siawa sɔɔ yiru, itase ma ba tura mi. Wuu siya, Gabaoni, ka Kefira ka Berɔtu ka Yarimun wuu. ¹⁸ Adama ba ñ bu go yèn sɔ ben bukuroba ka bu arukawani bɔkua kɔ, ma ba koo bu deri alafia sɔɔ. Ma ba ye bōrua ka Gusunɔ ben Yinnin yīsiru. Ka mɛ, be Isireli be, ba ka ben bukuro

be w̄aki. ¹⁹ Ma bukuro be, ba wisa ba n̄εε, sa ñ kp̄ẽ su t̄an be n̄ani s̄õ, domi sa ka bu arukawani b̄akua k̄õ. Sa b̄õrua ka Yinni Gusun̄an ȳĩsiru ma sa ñ bu ḡãanu kuamm̄ε. ²⁰ Tilasiwa su ka bu deri. Ma n kun m̄ε, sa ko Yinni Gusun̄an m̄aru seeya. ²¹ Yen s̄õ, wee ye sa ko bu kua. Ba ko n da sun d̄ãa kasuewa kpa ba n da sun nim takirie.

²² Ma Yosue u Gabaonigii be kpuro sokusia. Ye ba tunuma u bu bikia u n̄εε, mbañ s̄õna i sun weesu kua, i n̄εε, i weewa tontonden di. Ma sa deema i w̄ãa b̄es̄en turuku. ²³ T̄ẽ i kua b̄õrurobu b̄εε kpuro. I ko i n s̄ãawa b̄es̄en yobu, kpa i n da nim takiri, i d̄ãa kasu b̄es̄en Yinnin s̄ãa yerun s̄õ.

²⁴ Ma Gabaonigii be, ba n̄εε, wee ȳen s̄õ sa kua m̄ε. Sa nua ma Gusun̄õ wun̄en Yinni u win s̄õm kowo M̄owisi wooda w̄ẽ u b̄εε tem m̄ε kpuro w̄ẽ kpa i m̄en t̄ambu kpuro go be i ka gesi yinna kpuro. Yen s̄õna sa ka b̄es̄en w̄ãaru nanda. ²⁵ T̄ẽ, wee sa w̄ãa wun̄en n̄õmūõ. A ka sun koowo nge m̄ε n ween̄ε.

²⁶ Ma Yosue u ñ wure Isireliba bu bu go. ²⁷ Adama u bu sure ba n da d̄ãa kasu kpa bu nim takiri Isireliban s̄õ ka ben ȳãkunun s̄õ yam mi Yinni Gusun̄õ u koo ra ḡõsi bu ñun s̄ã. Sere ka gis̄on gis̄õ Gabaonigibun bibun bwese tera, ta s̄õmbu te m̄õ.

Isireliba ba Am̄reba kamia

10

¹ Adoni Sed̄eki, Yerusalemun sun̄õ u nua ma Yosue u Ayi kamia u ye kpeerasia u yen sun̄õ go, nge m̄ε u raa Yeriko ka yen sun̄õ kua. U maa nua ma Gabaonigibu ba ka Isireliba arukawani b̄akua, ba w̄ãa ben suunu s̄õõ. ² Yeniba kpuron s̄õ u nanda gem gem, domi Gabaoni wuu b̄ak̄õwa nge s̄in mi

tem yērobu ba ra n wāa. Ga maa Ayi kere. Yen biru gen tambu kpuro tabu durɔ wɔrugɔbara. ³Yen sɔna Adoni Sedeki, Yerusalemun sunɔ wi, u sinam beni goria. Beya Hohamu Hebronin sunɔ, ka Pireamu Yaamutin sunɔ, ka Yafia Lakinin sunɔ ka Debiri Egonin sunɔ. ⁴U nɛɛ, bu na win mi, kpa bu nùn somi bu ka Gabaoni wɔri yèn sɔ yen tambu ba ka Yosue ka Isireliba arukawani bɔkua.

⁵Nge meya Amɔreban sinambu nɔɔbu be, ba menna ba ka ben tabu kowobu kpuro da ba ben sansani gira Gabaonin bɔkuɔ. Ma ba ye wɔri. ⁶Ma Gabaonigibu ba Yosue sɔmɔ goria win sansaniɔ Giligaliɔ ba nɛɛ, a ku wunen nɔma wuna bese wunen bwāabun min di. A na fuuku a sun faaba ko, a sun somi. Domi Amɔreban sinambu kpuro be ba wāa guunun bera gia, ba menna ba sun wɔrima.

⁷Ma Yosue u seewa saa Giligali min di, ka win tabu kowobu kpuro bè sɔɔ tabu durɔ wɔrugɔba ba wāa. ⁸Yinni Gusunɔ u nùn sɔɔwa u nɛɛ, a ku bu nasia domi na nun bu nɔmu beria. Ben goo sari wi u koo yɔra wunen wuswaaɔ.

⁹Yosue ka win tambu ba sanum so wɔku giriru. Ma ba Amɔreba wɔri suaru sɔɔ. ¹⁰Yera Yinni Gusunɔ u dera Amɔre be, ba burisina Isireliban wuswaaɔ. Ma Isireliba ba bu go go gem ka tia Gabaonin bɔkuɔ. Ba ben gabu naa swīi ba go Bɛti Horonin swaaɔ sere ba ka tura Asekɔɔ ka Makedaɔ. ¹¹Sanam mɛ ba Isireliba duki suurimɔ Bɛti Horonin swaaɔ, ye ya saramɔ guurun di, miya Yinni Gusunɔ u dera guru kpee bakanu nu bu wɔrikimɔ wɔllun di nu goomɔ, sere ba ka tura Asekɔɔ. Be guru kpee ni, nu go, ba dabi ba kere be Isireliba ba go.

12 Dɔma te Yinni Gusunɔ u Isireliba Amɔreba nɔmu beria, Yosue u nɔn kana Isireliban nɔni biru u nɛɛ,
a de sɔɔ u yɔra sau Gabaonin deedeeru
kpa suru u maa yɔra Ayalonin wɔwan deedeeru.

13 Ma sɔɔ u yɔra sɛɛ, mɛya maa suru u yɔra sere ba ka ben yiberɛ be kpuro kamia. Gari yi, yi yorua Yamarin tirerɔ, yi nɛɛ, sɔɔ u yɔra wɔllun suunu suunukaɔ. U n̄ ka dubu sende nge sɔɔ teerun saka.

14 Tɔru gara kun maa naare nge te, tɛ sɔɔ Yinni Gusunɔ u tɔnun gere wura mɛ, dɔma te u Isireliba sanna mi.

15 Yen biru Yosue u gɔsira u da win sansaniɔ Giligaliɔ, wi ka Isireliba kpuro.

Yosue u Amɔreban

sinambu nɔɔbu ye go

16 Saa ye sɔɔ, sinambu nɔɔbu be, ba kpikiru sua ba da ba kukua kpee wɔruɔ Makedaɔ. 17 Yera goo u na u Yosue sɔɔwa ma sinam be, ba wɔa kpee wɔru gen mi. 18 Ma Yosue u nɛɛ, i ge kenunɔ ka kpee bakanu kpa i kɔsobu yi mi. 19 Adama i ku tɛ mi, i yiberɛ be ba tie naa swiɔyɔ kpa i ku de bu du ben wusɔ, domi Gusunɔ besen Yinniwa u sun bu nɔmu beria.

20 Yosue ka Isireliba ba Amɔreba kpuro kamia, ma n kun mɔ be ba kpɔa ba duki sua ba kukua wuu si su gbɔraru mɔ sɔɔ. 21 Ma Yosuen tɔmbu ba wurama ka bɔri yendu win mi Makedaɔ. Tem mɛ sɔɔ, goo kun maa kɔka u ben kɔsa gere.

22 Yen biruwa Yosue u nɛɛ, i man kpee wɔru ge wukio kpa i man sinambu nɔɔbu ye yarama. 23 Ba bu yarama ba ka da Yosuen mi. Ba sɔawa wuu sinin sinambu, Yerusalemu ka Heboroni ka Yaamuti ka Lakisi ka Egoloni. 24 Ye ba ka sinam be kpuro na

Yosuen mi, yera u Isireliba kpuro sokusia u nεε, be ba sãa tabu kowobun wirugibu ba ka taa bi kua, bu na bu sinam ben wĩinu ka naasu taare.

Ma ba kua nge mε u gerua. ²⁵ Yosue u maa bu sɔɔwa u nεε, i ku berum ko, i de i n wɔrugɔru mɔ kpa i ku mwia kpana. Nge mεsuma Yinni Gusunɔ u ko n da besen yiberεba kpuro kue.

²⁶ Ye u gari yi gerua u kpa, ma u sinam be go u ben gonu bwε dānu nɔɔbu sɔɔ. U nu deri mi sere n ka kua yoka. ²⁷ Yoka yera u wooda wε u nεε, bu goo ni sarasio kpa bu nu kpεε kpee wɔru ge sɔɔ. Yen biru ba kpee bakanu sua ba ka wɔru gen nɔɔ kɔrua. Kpee ni, nu wãa mi, sere ka gisɔn gisɔ.

Yosue u maa Amɔreban

wusu gasu mwa

²⁸ Yen tɔɔ tera Yosue u wuu ge ba mɔ Makeda wɔri u mwa. U gen sunɔ go ka tɔn be ba wãa mi kpuro. Baa tɔn turo u ñ deri. U Makedan sunɔ wi kuawa nge mε u Yerikogii kua.

²⁹ Yen biru saa Makedan di, Yosue ka win tɔn be, ba da ba Libina wɔri. ³⁰ Ma Yinni Gusunɔ u bu wuu ge nɔmu beria. Ba gen tɔmbu go kpuro. Baa tɔn turo, ba ñ deri. Ma ba gen sunɔ kua nge mε ba Yerikogii kua.

³¹ Saa Libinan di Yosue ka win tɔmbu ba maa da ba Lakisi tarusi ba ye wɔri. ³² Ma Yinni Gusunɔ u bu wuu ge nɔmu beria. Ye ba gu wɔri mε, yen sɔɔ yirusera ba gu kamia ba gen tɔmbu kpuro go. Baa tɔn turo, ba ñ deri, nge mε ba kua Libinaɔ. ³³ N deema Horamu Gesεen sunɔ ka win tabu kowobu ba wãa mi, ba Lakisigibu somimɔ. Adama Yosue u be kpuro kamia u bu go, u ñ ben goo deri.

³⁴ Saa Lakisin min diya Yosue ka win tən be, ba maa da Egoloniɔ ba ye tarusi ba wəri. ³⁵ Yen dɔma tera ba wuu ge kamia, ma ba gen tɔmbu go nge mɛ ba kua Lakisiɔ.

³⁶ Egoloni min diya ba maa da ba Heboroni wəri. ³⁷ Ma ba wuu gen tɔmbu mwɛɛra ba go go, ka gen sunən tii, ka sere maa gen baru kpaanugibu kpuro. Baa tən turo, ba n̄ deri, ba bu gowa nge mɛ ba kua Egoloniɔ.

³⁸ Yen biru ba maa gɔsira ba da Debiriɔ. Ma ba ye wəri ³⁹ ba kamia ba yen tɔmbu ka yen sunɔ ka yen baru kpaanugibu kpuro mwɛɛra ba go. Baa tən turo, ba n̄ deri. Yosue u dera ba tən be kpuro gowa nge mɛ u Heboronigibu ka Libinagibu ka ben sinambu kua.

⁴⁰ U bera min tɔmbu gowa ka min sinambu wuu si su wāa guunun bera gia ka si su wāa sɔɔ yɛsan nɔm dwarɔ ka si su wāa wɔwɔ ye ya wāa nim wɔkun bera gia, ka sere maa si su wāa gungunɔ. Baa tən turo u n̄ deri. U bu gowa nge mɛ Gusunɔ, Isireliban Yinni u n̄n sɔɔwa u kɔ. ⁴¹ Ma Yosue u maa wusu kpuro wəri saa Kadɛsi Baanɛa ka Gasan di si su wāa sɔɔ yɛsan nɔm dwaru gia n ka girari Gosenin bera gia Yudan temɔ sere n ka da Gabaoniɔ sɔɔ yɛsan nɔm geu gia. ⁴² U wuu si su wāa mi kpuro mwɛɛra u sin sinambu kamia. Domi Gusunɔ Isireliban Yinniwa u bu sannammɛ. ⁴³ Yeniba kpuron biru Yosue ka win tɔmbu ba gɔsirama ben sansaniɔ Giligaliɔ.

Yosue u Yabini ka win bɔrɔba

kamia

11

¹ Saa ye Yabini, Hasorin sina boko u nua ma Yosue ka wigibu ba tabu dimə, yera u səməbu gəra Yobabu, Madonin sunən mi ka Simuronin sunən mi ka Akusafun sunən mi, ² ka sere sinam be ba wāa guunun bera gia, sōo yēsən nəm geu gia, ka be ba wāa Yuudenin wəwəə daa bure te ba m̀ Genesaretin sōo yēsən nəm dwaru gia, ka be ba wāa batuma ye ba m̀ Sefaləə, ka maa Dorin bera gia, nim wəkun bəkuə sōo duu yeru gia. ³ Meya u maa Kananiba nəssia be ba wāa Yuudenin sōo yari yeru gia ka gen sōo duu yeru gia. Beya Aməreba ka Hetiba ka Feresiba ka Yebusiba be ba wāa guunun bera gia, ka Hefiba be ba wāa guu te ba m̀ Həeməən gāarə Misipan temə. ⁴ Sinam be kpuro ba seewa ka ben tabu kowo dabi dabinu nge yani səri yi yi wāa nim wəkun bəkuə. Meya ba maa tabu kəkəba mə ka dumi dabi dabinu. ⁵ Ma ba nəo tia kuə ba na ba ben sansani gira Məromun daarə bu ka Isireliba wəri.

⁶ Yera Yinni Gusunə u Yosue sōowa u nəe, a ku ben berum ko. Sia amadaare kon bəe bu nəmu səndia, kpa i bu mwəri i go, kpa i ben dumin naa sīnu bəəri, yen biru i ben tabu kəkə be dumi gawe dōo mēni.

⁷ Saa yera Yosue ka win tabu kowobu ba da ba tən be wəri subaru sōo Məromun daaru mi. ⁸ Yera Yinni Gusunə u bu bəri ben nəmāə ba bu kamia. Be ba duki sua ba bu naa swīi sere wuu bəkə ge ba m̀ Sidoniə sōo yēsən nəm geu gia ka sere Miserefəti Maimuə ka Misipan wəwəə sōo yari yeru gia. Ba bu gowa mam mam, baa tən turo ba n̄ dere u sīa. ⁹ Yosue u kuawa nge mē Yinni Gusunə u n̄n sōowa. U tən ben dumin naa sīnu bəəra ma u tabu kəkə be dumi gawe mi dōo mēni.

Ba Hasori mwa

¹⁰ Ye Yosue u gəsirama, yera u wuu ge ba m̀ Hasori wəri u mwa u gen sunə go. N deema wuu gera ga sãa bera min wuu maro gèn mi ben sina boko u wãa. ¹¹ Yosue u dera ba gen t̃mbu kpeerasia mam mam, ma ba gu d̃s̃o m̃eni. ¹² Ma ba sinam ben wuu si su tie wəri ba sin sinambu ka sin t̃mbu kpuro kpeerasia. Ba kuawa nge m̃e M̃owisi, Yinni Gusunən s̃əm kowo u Yosue s̃s̃owa. ¹³ Adama ba n̄ wuu si su wãa gungunu w̃oll̃o d̃s̃o m̃eni, ma n̄ kun m̃o Hasori ye. ¹⁴ Ye ba t̃n be kpuro go ba kpa, yera ba ben dukia ka ben yaa sabenu gura ba tii koosi. ¹⁵ Yosue u dera ba kua nge m̃e Yinni Gusunə u win s̃əm kowo M̃owisi s̃s̃owa u ko. U n̄ yen gaa bure.

*Yosue u Kananin tem kpuro**mwa*

¹⁶ Nge m̃eya Yosue u ka Kananin tem m̃e kpuro mwa, m̃en guunun bera gia ka m̃en s̃s̃o ỹesan n̄m dwaru gia ka Gos̃enin tem kpuro, ka Sefalan bera gia, ka Yuudenin w̃owa gia, ka sere guu ni nu wãa s̃s̃o ỹesan n̄m geu gia ka bera min batuma. ¹⁷ Sinam be ba kamia mi, ben wusu wãawa saa guu t̃n mi g̃ānu ku ra kpin bera gian di Seirin b̃akuə, s̃s̃o ỹesan n̄m dwaru gia n̄ ka girari Baali Gadiə ye ya wãa Libanin w̃owaə guu te ba m̀ H̃em̃ən g̃āra s̃s̃o ỹesan n̄m geu gia. ¹⁸ Ba ka sinam be tabu kua n̄ t̃e ba sere bu kamia be kpuro. ¹⁹ T̃n be kpuro s̃s̃o, Hefi be ba wãa Gabaoniə t̃nawa ba ka Isireliba dora. Be ba tie Isireliba ba bu w̃əriwa ba go mam mam. ²⁰ Domi Yinni Gusunə u dera sin t̃mbun g̃orusu b̃obia ba ka Isireliba tabu kua, kpa Isireliba bu wa bu ka bu kpeerasia mam mam ba kun ben

wɔnwɔndu kue, nge mɛ Yinni Gusunɔ u win sɔm kowo Mɔwisi sɔɔwa.

²¹ Saa ye sɔɔ, Yosue u maa seewa u Anakiba wɔri be ba wɔa guunun bera gia Heboroniɔ ka Debirio ka Anabuɔ ka sere be ba wɔa Yuda ka Isirelin guunun bera gia, u bu kpeerasiawa mam mam be ka ben wusu, ²² ma n kun mɔ be ba duki sua ba da Gasɔɔ ka Gatiɔ ka Asidɔduɔ. ²³ Nge mɛya Yosue u ka Kananin tem mɛ kpuro mwɛɛra nge mɛ Yinni Gusunɔ u Mɔwisi sɔɔwa. Yen biru u mu bɔnu kua. U Isireliban bwese kɛra baayere yegim wɛ. Saa ye sɔɔra ba tabun baa deri ba wɛra.

Sinam be Isireliba ba kamia

12

¹ Mɔwisin waati sɔɔ Isireliba ba sinam be ba wɔa Yuudenin sɔɔ yari yeru gia kamia. Ma ba bera min tem mwɛɛra mɛ mu wɔa Yuudenin wɔwa kpuro sɔɔ saa daa te ba mɔ Aaɔɔn di sere n ka girari guu te ba mɔ Hɛɛmɔwɔ. ²⁻³ Sinam ben turon yɛsira Sihoni. U sɔɔwa Amɔreban sunɔ. Win wuuwa Hɛsiboni. Wiya u mɔ kpuro saa Aroɛɛn di ye ya wɔa daa te ba mɔ Aaɔɔn goorɔ sɔɔ yɛsan nɔm dwareu gia, sere n ka girari guu te ba mɔ Pisigaɔ, saa min di sere Bɛti Yesimɔtiɔ nim wɔku bɔruguun sɔɔ yari yeru gia, saa maa min di, n ka da daa te ba mɔ Yabɔkuɔ Amɔniban tem nɔɔ bura yerɔ, ka Galadin tem bee tia sere daa bure te ba mɔ Genɛsaretio. ⁴ Turowa maa Ogu, wi u sɔa Basanin sunɔ. Wiya u tie Refan bweseru sɔɔ. U wɔawa Asitarɔtuɔ, ka Edɛɛɔ. ⁵ Wiya u Basanin tem kpuro mɔ saa guu te ba mɔ Hɛɛmɔɔn di sere ka Salikaɔ ka mi Gesuriban tem ka Maakaqibun tem nɔɔ ga yɔra, ka Galadin tem bee tia mi Sihoni, Hɛsibonin sunɔn tem nɔɔ

ga yōra. ⁶ Tem men tambu kpurowa Mōwisi, Yinni Gusunən sām kowo ka Isireliba ba go. Ma Mōwisi u tem me Rubenin bwese kera ka Gadin bwese kera ka Manasen bwese keran sukum bōnu kua.

⁷ Yosue ka win tambu Isireliba ba sinam be ba wāa Yuudenin sōo duu yeru gia kamia. Sinam ben tema mu wāa saa Baali Gadin di Libanin guunun wōwa sōo, sōo yēsan nām geuə, sere guu tèn mi gāanu ku ra kpi te ta wāa Seirin bōkuə, sōo yēsan nām dwaru gia. Tem meya Yosue u Isireliban bwese keri bōnu kua. ⁸ Meya mu wāa guunun bera gia ka sere Sefalan beran batuməə ka Yuudenin wōwəə ka min guunə ka sōo yēsan nām dwaru gia mi gāanu ku ra kpi. Hetibara ba wāa tem mi, ka Aməreba ka Kananiba ka Feresiba ka Hefiba ka sere maa Yebusiba. ⁹ Sinam be ba maa kamia mi, ben wusu wee, siya Yeriko ka Ayi ye ya wāa Betelin bōkuə ¹⁰ ka Yerusalemu ka Heboroni, ¹¹ ka Yaamuti ka Lakisi, ¹² ka Egoloni ka Gesee, ¹³ ka Debiri ka Gedee, ¹⁴ ka Hōoma ka Aradi ¹⁵ ka Libina ka Adulamu ¹⁶ ka Makeda ka Beteli, ¹⁷ ka Tapua ka Hefee, ¹⁸ ka Afeki ka Lasaroni, ¹⁹ ka Madoni ka Hasori ²⁰ ka Simuroni Meroni ka Akusafu ²¹ ka Tanaki ka Megido, ²² ka Kedesi ka Yokunəamu ye ya wāa guu te ba mō Kaameliə, ²³ ka Dori ye ya wāa Dorin guunun bera gia, ka Goyimu ye ya wāa Giligalin bōkuə, ²⁴ ka Tirisa. Sinam be kpuro ba sāawa tēna ka tia.

Tem me mu tie

Isireliba bu mwa

13

¹ Yosue u təkə kua gem gem. Yera Yinni Gusunə u nūn sōowa u nee, a təkə kua. Adama tem me

mu tie mu kpã mε Isireliba ba ñ gina mwε. ² Meya Filisitiban tem ka Gesuriban tem ³ ka Afaban tem mε mu wãa são yẽsan nãm dwaro. Tem mε kpuro mu sãawa Kananiban tem. Mu wãawa saa daa te ba m̀ Sikorin di te ta wãa Egibitin tem não bura yerɔ, sere Ekoronin tem não bura yerɔ são yẽsan nãm geu gia. Mɛn wuu maroowa Filisitiban sinambu nãobu ba wãa. Wuu siya Gasa ka Asidodu ka Asikaloni ka Gati ka Ekoroni. ⁴ Kananin tem mε mu maa tie bu mwa, mu wãawa saa Mɛaran di ye ya sãa Sidonigibun wuu, n ka girari Afekiɔ Amɔreban tem não bura yerɔ, ⁵ ka maa Gibaligibun tem, ka sere Libanin tem kpuro são yari yeru gia, saa Baali Gadi ye ya wãa guu te ba m̀ Hɛmɔɔn gãarɔn di n ka girari Hamatin duu yerɔ, ⁶ ka sere Libanin guunun bera gia n ka da Miserefoti Maimuɔ mi Sidonigibu ba wãa. Nε, Yinni Gusunɔ kon bu tem mɛn tãmbu gira kpa a bu tem mε bɔnu kua ka tɛtɛ nge mε na nun yiire a ko. ⁷ Ben bwese keri nãoba nne ye ka Manasen bwese keran sukum be ba ñ daa gãanu wa, bera kaa tem mε bɔnu kua.

Ba tem mε mu wãa Yuudenin

são yari yeru gia bɔnu kua

⁸ Mɔwisi, Gusunɔn sɔm kowo u Rubenin bwese kera ka Gadiba ka Manasen bwese keran sukum tem bɔnu kua mε mu wãa Yuudenin daarun são yari yeru gia. ⁹ Ben tem mε, mu wãawa saa Aroεen di ye ya wãa daa te ba m̀ Aanɔɔn gooro, são yẽsan nãm dwaru gia n ka da wuu ge ga wãa daa ten wɔwan suunu sɔɔ, sere Diboniɔ Mɛdiban batuma sɔɔ, ¹⁰ ka wuu si Sihoni Amɔreban sina boko wi u wãa Hesiboniɔ u mɔ n ka girari Amɔniban tem não bura yerɔ, ¹¹ ka Galadiɔ ye ya sãa Gesuriba ka

Maakagibun tem ka sere guu te ba m̀ Hεεm̄w̄w̄, ka Basaniō n ka girari Salikaō, ¹² ka sere sina boko Ogun tem̄ wi u raa w̄ā Basaniō u bandu dii Asitar̄tuō ka Edεεō. Wiya u tie Refan bweseru s̄ō. Sinam be yiru kpurowa M̄wisi u kamia u ben tem mwεεra. ¹³ Adama Isireliba ba ñ Gesuriba ka Maakagibu gire. Yen s̄na bwesenu yiru ye, ya w̄ā Isireliban suunu s̄ō sere ka gis̄n gis̄o.

¹⁴ Lefin bwese kera t̄nawa ba ñ tem w̄ē mi ba ko n w̄ā. Domi Gusun̄o u dera be ka ben bibun bweseru ba ȳkunun sukum dim̄o, yera ya kua ben tubi nge mε u raa bu s̄ōwa.

¹⁵ Tem mε M̄wisi u Rubenin bwese kera w̄ē yenu ka yenu, ¹⁶ meya mu w̄ā saa Aroεen di ye ya w̄ā daa te ba m̀ Aan̄ōn goor̄o, n ka da wuu ge ga w̄ā w̄owa yen suunu s̄ō ka batuma ye ya w̄ā M̄ediban b̄okuō, ¹⁷ ka Hesiboni ka wuu si su w̄ā batuma ye s̄ō. Siya Diboni ka Bam̄tu Baali ka B̄eti Baali M̄ēni, ¹⁸ ka Yahasi ka Kedem̄ti, ka M̄efati, ¹⁹ ka Kiriataimu ka Sibima ka Sere Hasasaa ye ya w̄ā guur̄o te ta w̄ā w̄owa, ²⁰ ka B̄eti Peori ka guu te ba m̀ Pisigan bera gia ka B̄eti Yesim̄ti, ²¹ ka sere Sihoni Am̄regii wi u raa bandu dii Hesibonīn wuu si su w̄ā batuma s̄ō. N deema M̄wisi u sun̄o wi kamia, ka Madianiban sinambu. Beya Efi ka Reke mu ka Suri ka Huri ka Reba. Be kpurowa ba raa Sihoni s̄ām̄o. ²² U maa dera ba Balamu Beorin bii go wi u s̄ā s̄oro. ²³ Rubenin bwese kera tem m̄en n̄ō ga ȳrawa sere Yuuden̄iō s̄ō duu yeru gia. Beya ba wuu si ba sia sia mi kpuro m̄o.

²⁴ Tem mε M̄wisi u Gadin bwese kera w̄ē meya mu w̄ā ²⁵ saa Yasεen di ka Galadin wusu kpuro ka wuu si su w̄ā Am̄niban tem sukum s̄ō n ka girari

Aroεεε, Raban sɔɔ yari yerun deedeeru. ²⁶ Meya mu maa da saa Hesibonin di n ka girari Ramati Misipeɔ ka Betonimuɔ, saa maa Mahanaimun di, n ka girari Debirin tem nɔɔ bura yerɔ, ²⁷ ka Yuudenin wɔwan wuu sini, Beti Haramu ka Beti Nimura ka Sukɔtu ka Safoni. Wuu siya su raa sãa sina boko Sihonin wusu, wi u raa sã Hesiboniɔ. Yuudenin daara ta sãa tem mɛn nɔɔ bura yeru sere n ka da daa bure te ba mɔ Genesareti. ²⁸ Wuu si ba sia mi, siya su kua Gadin bwese keran tubi.

²⁹ Tem mɛ Mɔwisi u Manasen bwese keran sukum wɛ mu n saa ben tubi, ³⁰ meya mu wãa Mahanaimun sɔɔ yɛsan nɔm geu gia. Tem meya Basanin tem kpuro mi sina boko Ogu u raa bandu dii ka sere Yairin wusu kpuro. Sin geera sãawa wata. ³¹ Tem meya, mu maa Galadin tem sukum mɔ ka Asitarɔtu ka Edεε, wuu si su raa sãa sina boko Ogun wusu. Tem mɛ kpurowa ba Makiri, Manasen biin bwese keran sukum wɛ.

³² Mɔwisi u tem mɛ bɔnu kuawa sanam mɛ u wãa Mɔabun temɔ Yuudenin sɔɔ yari yeru gia Yerikon deedeeru. ³³ Adama u ñ Lefin bwese kera tem gam wɛ. U bu sɔɔwa bu ko Gusunɔ ben Yinnin yãku kowobu. Yeya ya ko n sãa ben tubi, nge mɛ Yinni Gusunɔ u gerua.

Ba Yuudenin sɔɔ duu yerun

bera bɔnu kua

14

¹ Yãku kowo Eleasaa ka Yosue, Nunin bii, ka Isireliban bwese kera baayeren guro gurobu bera ba Isireliba tem bɔnu kua. Wee nge mɛ ba mu bɔnu koosina. ² Bwese kera nɔɔba nne ka Manasen

bwese kera sukum ye ya tie ye ya ñ daa tem wa, yera ba tem me bonu kua. Tetewa ba ka mu bonu kua nge me Yinni Gusunɔ u Mawisi sɔɔwa bu ko. ³ N deema Mawisi u raa Isireliban bwese kera yiru ka Manasen bwese kera sukum tem we Yuudenin sɔɔ yari yeru gia. Adama u ñ Lefiba tem gam we, ⁴ ma n kun mɔ wusu gasu ka sin kpara yenu. Manase ka Efaraimu ba saawa Yosefun bibu. Bera ba kua bwese kera yiru. ⁵ Isireliba ba tem me bonu kuawa nge me Yinni Gusunɔ u Mawisi sɔɔwa.

⁶ Sɔɔ teeru Yudan bibu ba Yosue deema Giligaliɔ. Ma Kalebu, Yefune Kenisin bii, u Yosue sɔɔwa u nee, wunen tii a yaaye ye Yinni Gusunɔ u win sam kowo Mawisi sɔɔwa ne ka wunen sɔ Kadesi Baaneaa. ⁷ Ne Kalebu, wɔɔ weeruwa na mɔ sanam me Mawisi Gusunɔn sam kowo u man gɔra Kadesi Baanean di n na n tem me bɔsu bɔsu n men saria mɛeri. Na na na bɔsu na mɛera. Ma na wura na nun sɔɔwa mam mam ye na wa. ⁸ Adama be ba man yɔsirima na ka tem me mɛerim na mi, ba dera tamba tem me bwɛra yara. Adama ne, na Gusunɔn gere mem nɔɔwawa mam mam. ⁹ Yen dama tera Mawisi u bɔrua u nee, bera mi nen tii na mɛerim da mi, ya koo ko ne ka nen bibun bweserugia sere ka baadommaɔ yèn sɔ na Gusunɔn gere mem nɔɔwa mam mam. ¹⁰ Yen wɔɔ weeru ka nɔɔbuwa mini ye Yinni Gusunɔ u ka Mawisi gari yi sɔɔwa saa ye bese Isireliba sa waa gbabura. Saa maa dama ten diya Yinni Gusunɔ u man kɔsu nge me u nɔɔ mwɛeru kua sere na ka gisa wɔɔ wene ka nɔɔbu tura. ¹¹ Ka me, na dam mɔ sere ka gisa n ka tabu da, ñ kun me n ka samburu garu ko, nge me na raa mɔ sanam me Mawisi u man gɔrima n tem men saria mɛeri. ¹² Yen sɔ tɛ, a man guunun bera gia weeyɔ mi Yinni Gusunɔ u man nɔɔ

mweeru kua. Na nùn sɔ̀wa ma Anakin bwesera ta wãa bera mi. Ba ben wusu gbãranu toosiwa mam mam. Yen sɔ̀, Gusunɔ̀ ù n ka man wãa, kon tem mɛ mwa nge mɛ win tii u gerua.

13-14 Yosue u Kalɛbu Yɛfunɛ Kenisin bii domaru kua. Ma u nùn Heboronin bera wɛ. Yera ya kua wigia yèn sɔ̀ u Gusunɔ̀ ben Yinnin gere mɛm nɔ̀wa mam mam. 15 Heboroni yera ba ra ra soku Ariban wuu. Ariba wi, u yĩsiru yara Anakin bweseru sɔ̀.

Yeniba kpuron biruwa Isireliba ba wɛra ba ò maa tabu kue.

Tem mɛ ba Yudan bwese kɛra

wɛ

15

1 Tem mɛ ba Yudan bwese kɛra wɛ, mɛn sɔ̀ yɛsan nɔ̀m dɔ̀waru gia mu yɔ̀rawa Edɔ̀mun tem nɔ̀ bura yerɔ̀. Mi gia n sãawa batuma mi gãanu ku ra kpi. Yera ba sokumɔ̀ Sini. 2 Bera min nɔ̀ bura yeru ta toruawa saa nim wɔ̀ku bɔ̀ruguun di 3 ma ta da gunguu te ba mɔ̀ Akarabimuɔ̀ ka Siniɔ̀ sere ka Kadɛsi Baanɛaɔ̀. Saa maa min di, ta da Hɛsironiɔ̀ ka Adariɔ̀ sere ka Kaakaɔ̀. 4 Saa min di ta da Asimɔ̀n bera gia n ka da Egibitin daara, ma ta daa te swĩi sere nim wɔ̀ku ge ba mɔ̀ Mɛditeranɛaɔ̀. Nge mɛya Yudaban tem nɔ̀ bura yeru ta sãa sɔ̀ yɛsan nɔ̀m dɔ̀waru gia.

5 Sɔ̀ yari yeru gia nim wɔ̀ku bɔ̀ruguuwa ga sãa mɛn nɔ̀ bura yeru, n ka girari mi Yuudenin daara ra nim sure.

6 Saa min di, mɛn sɔ̀ yɛsan nɔ̀m geu gian nɔ̀ bura yeru ta dawa Bɛti Hogulaɔ̀ ka Bɛti Araban sɔ̀ yɛsan nɔ̀m geu n ka girari Bohanin kperɔ̀. Bohani wi, u

sāawa Rubenin bii. ⁷ Saa min di, ta maa da Debirio, Akəon wəwan bəkuə. Saa min di ta da sōo yēsan nəm geu gia sere Giligalin bəkuə, Adumimun guurun deedeeru, yen daarun sōo yēsan nəm dwaru gia, n ka da Eni Seməsin bwiin bəkuə, sere ka Eni Rogelio. ⁸ Saa min di, ta sara ta da Beni Hinəmun wəwaa, Yebusin sōo yēsan nəm dwaru gia, ye ba maa sokumə Yerusalemu, ka sere guu ni nu wāa wəwa yen sōo duu yeru gia, ka mi Refan wəwa ya yōra sōo yēsan nəm geu gia. ⁹ Saa maa min di ta da ta Nefitoan bwii girari n ka da wuu si su wāa guu te ba m̀ Eforonio, n ka maa da sere Balə ye ba maa sokumə Yarimun wuu. ¹⁰ Saa Balan di, ta maa da sōo duu yeru gia n ka girari Seirin guuru gia ka guu te ba m̀ Yarimun sōo yēsan nəm geu gia Kesalonio, ma ta da Bəti Seməsiə ka Tinnə, ¹¹ ka Ekoronin sōo yēsan nəm geu gia, n ka da Sikoronio ka guu te ba m̀ Bala gia sere Yabunəelio ma ta yōra nim wōku ge ba m̀ Məditəranə.

¹² Nim wōku geya, ga sāa tem mən nəo bura yeru sōo duu yeru gia.

Nge mēya ba Yudaban tem mən nəo bura yenu yi yi.

¹³ Ba Kaləbu Yəfunən bii Yudaban tem gam wē nge mē Yinni Gusunə u Yosue sōowa. Ba nūn Ariban wuu wē ye ba maa m̀ Heboroni. Ariba wi, u sāawa Anakiban sikado. ¹⁴ Kaləbu wi, u Anakiban bwesenu ita gira. Bera Sesai ba ka Akimaniba ka sere Talimaiba. ¹⁵ Heboronin diya u seewa u da u Debirigibu wəri. Wuu gera ba ra raa soku Sefəen wuu. ¹⁶ Ma Kaləbu u nē, wi u kpīa u Sefəen wuu kamia, yērowa u koo win bii wəndia Akusa kē u sua kurə. ¹⁷ Yera Otinieli, Kaləbun məo Kenasin bii, u

wuu ge kamia. Ma Kalebu u nùn win bii wəndia wi wē kurə. ¹⁸ Sanam mε kurə wi, u dua Otinielin yenuə u kpa, yera u nùn bwisi kā u nεε, a doo a tem bikia nən tondon mi. Adama kurə win tii u da win tundo Kalebun mi. Ye u tura mi, u sara saa win ketekun di. Yera Kalebu u nùn bikia u nεε, mba a kī. ¹⁹ Ma u wisa u nεε, a suuru koowo a man bwii kē. Domi bera ye a man wē sōo yēsan nəm dwaru gia, nim sari mi.

Ma Kalebu u nùn bwii wē yi yi wāa guunə ka wəwaa.

²⁰ Tem mε ba sia sia mini kpurowa mu kua Yudan bwese keran tubi.

²¹ Wuu si su wāa Edəmun tem nəə bura yeru gia Yudaban tem sōo yēsan nəm dwaru gia, siya Kabisēeli, ka Edεε ka Yaguri, ²² ka Kina, ka Diməna, ka Adada, ²³ ka Kedəsi, ka Hasori, ka Itinani, ²⁴ ka Sifu, ka Teləmu, ka Bealətu, ²⁵ ka Hasori Hadata, ka Keriətu Həsironi ye ba maa sokumə Hasori, ²⁶ ka Amamu, ka Sema, ka Məlada, ²⁷ ka Hasori Gada, ka Həsiməə, ka Bəti Paleti, ²⁸ ka Hasaa Suali, ka Beri Seba, ka Bisotia, ²⁹ ka Bala, ka Iyimu, ka Asemu, ³⁰ ka Elitoladi, ka Kesili, ka Həəma, ³¹ ka Sikilagi, ka Madimana, ka Sansana, ³² ka Lebaəti, ka Silimu, ka Aini, ka Riməə. Wuu si kpuro su kuawa tənə tia sari, gen baagere ka gen baru kpaanu.

³³ Wuu si su maa wāa wəwa səə, siya Esitaoli, ka Sorea, ka Asina, ³⁴ ka Sanəa, ka Eni Ganimu, ka Tapua, ka Enamu, ³⁵ ka Yaamuti, ka Adulamu, ka Soko, ka Aseka, ³⁶ ka Saaramu, ka Aditaimu, ka Gederə, ka Gederətaimu. Si maa, su kuawa wəkura nne, gen baagere ka gen baru kpaanu. ³⁷ Ka Senani, ka Hadasa, ka Migidali Gadi, ³⁸ ka Dilani, ka Misipe, ka Yokutēeli, ³⁹ ka Lakisi, ka Bosikati, ka

Egoloni, ⁴⁰ ka Kaboni, ka Lasimasi, ka Kitilisi, ⁴¹ ka Gederotu, ka Beti Dagoni, ka Naama, ka Makeda. Si maa, su kuawa mi wəkura nōbu ka tia, gen baagere ka gen baru kpaanu. ⁴² Ka maa Libina, ka Etεε, ka Asani, ⁴³ ka Yifuta, ka Asina, ka Nesibu, ⁴⁴ ka Keila, ka Akisibu, ka Maresa. Ma si kpuro su maa kua nōba nne, gen baagere ka gen baru kpaanu. ⁴⁵ Ka maa Ekoroni, ye ka yen wuu marosu ka yen baru kpaanu. ⁴⁶ Ka sere wuu marosu ka baru kpaanu ni nu ka Asidodu sikerene ka ni nu wāa Ekoroni ka nim wōku ge ba mō Mediteranen baa sō, ⁴⁷ ka Asidodu, ka Gasa, ka sin wuu marosu ka baru kpaanu, n ka girari Egibitin daarō sere n ka da nim wōku ge ba mō Mediteranē.

⁴⁸ Wuu si su maa wāa guunō, siya Samiri ka Yatiri ka Soko, ⁴⁹ ka Dana, ka Sanan wuu, ge ba maa mō Debiri, ⁵⁰ ka Anabu, ka Esitemōa, ka Animu, ⁵¹ ka Goseni, ka Holoni, ka Gilo. Ma si, su maa kua wəkura tia, gen baagere ka gen baru kpaanu. ⁵² Ka Arabu, ka Duma, ka Eseani, ⁵³ ka Yanumu, ka Beti Tapua, ka Afeki, ⁵⁴ ka Humuta, ka Ariban wuu ge ba maa mō Heboroni, ka Siori. Ma si kpuro su maa kua nōba nne, gen baagere ka gen baru kpaanu. ⁵⁵ Ka maa Maoni, ka Kaameli, ka Sifu, ka Yuta, ⁵⁶ ka Yisireli, ka Yokudeamu, ka Sanōa, ⁵⁷ ka Kaeni, ka Gibeā, ka Tinna. Si kpuro su maa kua wəkuru, gen baagere ka gen baru kpaanu. ⁵⁸ Ka sere maa Halulu, ka Beti Suri, ka Gedori, ⁵⁹ ka Marati, ka Beti Anotu, ka Eletekonu. Si kpuro su sāawa nōba tia, gen baagere ka gen baru kpaanu. ⁶⁰ Ka sere maa Baalin wuu ge ba maa mō Yarimun wuu, ka Raba. Ma si, su maa kua yiru, gen baagere ka gen baru kpaanu.

⁶¹ Wuu si su wāa bera mi gāanu ku ra kpi, siya

Beti Araba, ka Midini, ka Sekaka, ⁶² ka Nibusani, ka wuu mi b̄ara w̄aa, ka Eni Engedi. Si kpuro su kuawa wusu n̄ōba tia, gen baagere ka gen baru kpaanu.

⁶³ Adama Yudan bibun bweseru, ba ñ kp̄ia ba Yebusiba gire be ba w̄aa Yerusalem̄o. Yen s̄ona ba w̄aa sere ka gis̄on gis̄o, ka Yudaba sannu.

Tem m̄e ba Efaraimu

ka Manasen bwese k̄eri w̄e

16

¹ Tem m̄e ba Yosefun bibun bweseru w̄e, men n̄ō bura yeru ta w̄awa saa Yuudenin di, Yerikon b̄okuo, n ka da bwiiyo yi yi w̄aa Yerikon s̄o yari yeru gia gbaburo, n ka girari Betelīo mi guunu w̄aa.

² Saa maa min di, ta da Lusio ka Atar̄otūo, Aakiban tem n̄ō bura yer̄o. ³ Ma ta da s̄o duu yeru gia mi Yafiletiban tem mu n̄ō ȳra. Ma ta maa da Beti Horonio ka Ges̄ēēo n ka girari nim w̄oku ge ba m̄o Mediteraneo. ⁴ Tem meya mu kua Yosefun bibu Manase ka Efaraimun bweserun tubi.

⁵ Efaraimuba ba men sukum sua men n̄ō bura yeru ta w̄aa saa Atar̄otūo Adarin di s̄o yari yer̄o sere n ka girari Beti Horonio ye ya w̄aa gunguru w̄ollo.

⁶ Min diya ta da nim w̄oku ge ba m̄o Mediteraneo. S̄o ȳsan n̄om geu gia ta da Mikimetatin di sere Taanati Silō s̄o yari yeru gia, n ka girari Yan̄ōo.

⁷ Saa Yan̄ōan di ta da Atar̄otūo ka Naaratao ka Yerikōo n ka girari Yuudenio. ⁸ S̄o duu yeru gia maa, ta da saa Tapuan di n ka da Kanan daar̄o, n ka girari nim w̄oku ge ba m̄o Mediteraneo. Meni kpurowa ba Efaraimun bwese k̄era w̄e. ⁹ Ma ba maa Manasen tem wusu gasu ka sin baru kpaanu sua ba bu sosia. ¹⁰ Efaraimuba ba ñ Kananiba gire be

ba wāa Gesεεε. Ba bu deriwa ben suunu sōo ba yoo sōma koosiamō sere ka gisōn gisō.

17

¹ Yosεfun bii gbiikoo Manase, wigibu ba maa ben tem bōnu wa. N deema ba raa Makiri, Manasen bii gbiikoon bwese kera ben tem wē kō. Makiri wi, u sāawa tabu durō, wiya maa sāa Galadin tundo. Tem mε ba wa mi, mεya Galadi ka Basani Yuudenin sōo yari yeru gia. ² Manasen bibun bweserun keri yi yi tie ba maa bu tem gam wē Yuudenin sōo duu yeru gia. Bera Abiesεεba ka Helεkiba ka Asiriεliba ka Sikεmuba ka Hefεεba ka Semidaba. Be kpurowa ba sāa Yosεfun sikadominu.

³ Galadi, Makirin bii, Manasen debubu u Efεε mara. Efεε wi, u Selofadi mara. Selofadi wi, u ñ bii tōn durō mara, sere tōn kurōbu tōna. Bii ben yīsa wee. Mala ka Nōa ka Hogula ka Milika ka Tirisa. ⁴ Beya ba da ba yāku kowo Eleasaa deema ka Yosue Nunin bii, ka Isireliban guro gurobu ba nεε, Yinni Gusunō u Mōwisi sōowa bu maa sun tem wē bεεgibun suunu sōo.

Ma ba bu tem mε wē n kua ben tubi. ⁵ Yeya n dera Manase be, ba ka tem men suba wōkuru wa, Galadi ka Basani baasi. ⁶ N ñ mō tōn durōbu tōnawa ba tem mε bōnu kua, ka tōn kurōba be ba wāa bwese te sōo. Ma Manasen bwese kεran sukum mu sina Galadiō.

⁷ Be ba wāa sōo duu yeru gia, ben tem nōo bura yeru ta wāawa saa Aseεn di sere Mikimεtatiō Sikεmun bōkuō, ka Yaminio n ka girari Eni Tapuagibun bera gia. ⁸ Bera ye, ya sāawa Manaseban tem. Adama Tapua ye ya wāa ben tem nōo bura yeru mi, ya sāawa Efaraimuban wuu. ⁹ Nōo bura yee te, ta maa dawa sere Kanan daarun

sɔɔ yɛsan nɔm dɔwaru gia. Wuu si su wɔa mi, su sɔa Efaraimubagisu baa mɛ su ka wɔa Manaseban temɔ. Ma ta da daa ten sɔɔ yɛsan nɔm geu gia n ka girari nim wɔku ge ba mɔ Mɛditeranɛ. ¹⁰ Nge mɛya ba tem mɛ bɔnu kua. Ma Efaraimun bwese kɛra ya wɔa sɔɔ yɛsan nɔm dɔwaru gia. Manasegia maa wɔa sɔɔ yɛsan nɔm geu gia. Nim wɔku ge ba mɔ Mɛditeranɛ, gera ga sɔa tem yiru ye kpuron nɔɔ bura yeru sɔɔ duu yeru gia. Ma Aseɛban tem ka Isakariban tem mu maa sɔa ben nɔɔ bura yeru sɔɔ yɛsan nɔm geu gia. Aseɛban tem mu wɔawa sɔɔ duu yeru gia, ma Isakarigibun tem maa wɔa sɔɔ yari yeru gia. ¹¹ Yera ba Manaseba wusu gasu wɛ si su wɔa Isakariban tem sɔɔ, ka Aseɛbagim sɔɔ. Wuu siya Bɛti Seani, ka Yibileamu, gen baagere ka gen baru kpaanu, ka sere maa Dori ka Eni Dori, ka Tanaki, ka Mɛgido, gen baagere ka gen baru kpaanu. ¹² Adama Manaseba ba kpana bu Kananiba gira wuu sin min di, ma ba dera ba wɔa ka be sannu. ¹³ Baa sanam mɛ Isireliba ba dam kua, ba n̄ kp̄ia bu Kanani be kpuro gira, adama sɔm sɛsɔgina ba bu koosia.

¹⁴ Yera Efaraimun bwese kɛra ka Manasen bwese kɛran sukum ba Yosue bikia ba nɛɛ, mban sɔna a sun tem bɛsi tia tɔna wɛ, bɛsɛ be Yinni Gusunɔ u domaru kua sa dabia.

¹⁵ Ma Yosue u bu wisa u nɛɛ, ì n dabin na, ma Efaraimun guurun bera ya bɛɛ basa, i doo dɔa sɔɔ mi Feresiba ka Refaba ba wɔa i tii ayeru kasua.

¹⁶ Ma tɔn be, ba n̄n wisa ba nɛɛ, geema, guurun bera mi gian tem kun sun turi. Yen biru Kanani be ba wɔa wɔwɔɔ ba tabu kɛkɛ sisugii yi dumi gawe

mə. Meya maa be ba wãa Beti Seanio ka yen baru kpaano, ka sere maa be ba wãa Yisireelin wowa.

¹⁷ Ma Yosue u Efaraimun bwese kera ye ka Manasen bwese keran sukum me sowa u nee, i dabi, i maa dam mə. Yen sō, n n̄ tem besi tia tona mu ko n sãa beegim. ¹⁸ Bera mi dāa sō ga wãa mi, yera ya ko n maa sãa beegia. I ko yen dāa ye bori kpa i Kanani be kamia baa me ba dam mə ba tabu keke sisugii yi mə, kpa tem me, mu ko beegim.

Tem me mu tie bu bonu ko

18

¹ Sanam me Isireliba ba Kananiba kamia, yera ba menna Silo. Ma ba kuu bekurugii te gira tèn mi ba ra Yinni Gusunə sã. ² N deema Isireliban bwese kera naba yirua ya n̄ gina tem wa. ³ Ma Yosue u bu sowa u nee, saa yerà i mara i sere da i tem me mwa me Gusunə been baababan Yinni u bee wē. ⁴ Yen sō, bwese kera baayere sō, i tumbu ita ita gosio n bu gori bu tem me merim da, kpa bu wa nge me ba koo mu burana burana kpa bu wurama bu man sō nge me n sãa. ⁵ Ba koo mu bonu kowa wasi naba yiru. Adama Yudaba ba ko n wawa mi ba wãa mi, sō yēsan n̄m dwaru gia, Yosefun bwese kerri maa sō yēsan n̄m geu gia. ⁶ N n̄ men na, i doo tē, i tem me bonu ko wasi naba yiru ye, kpa i na i man sō. Kpa su mu tete toosi Gusunə besen Yinnin wuswaa su ka wa me mu sãa been baawuregim. ⁷ Adama Lefiba ba n̄ ko ba n tem mə. Domi ba kon sãa Yinni Gusunən yaku kowobu. N deema Gadi ka Rubenin bwese kerri ka Manasen bwese keran sukum ba tem wa kə Yuudenin sō yari yeru gia me Məwisi, Yinni Gusunən s̄m kowo u bu bonu kua.

⁸ Yen biru tən be, ba da ba tem mε bukiana ba kua ye Yosue u bu sōwā.

⁹ Ma ba ye kpuro yorua ye ba wa mi, ka nge mε ba tem mε ka mēn wusu burana burana ma ba wurama Yosuen mi Silo. ¹⁰ Yen biru Yosue u bu tem mε bōnu kua ka tete Yinni Gusunən wuswaa, u bwese kera baayere yen tem wē.

Tem mε ba Benyamēn

bwese kera wē

¹¹ Tem mε ba gbia ba tete toosi, Benyamēn bwese kera ya mu di. Ben tem mε, mu wāawa Yudan bwese keragim ka Yosēfun bwese kerigim baa sō.

¹² Sō yēsan nəm geu gia, tem mēn nō bura yeru ta wāawa saa Yuudenin di n ka girari Yerikon sō yēsan nəm geu gia, ma ta da guunun bera gia sō duu yerō sere Bēti Afeniō mi gāanu ku ra kpi. ¹³ Saa min diya ta da ta yōra Lusiō ye ba ra maa soku Beteli, sō yēsan nəm dwaru gia. Min diya ta maa da ta girari Atarōtu Adariō. Ma ta guu te bēwa te ta wāa Bēti Horonin sō yēsan nəm dwarō. Bēti Horoni ye, ya wāawa wōwa sō. ¹⁴ Sō duu yeru gia maa, ta dawa sō yēsan nəm dwaru gia saa guu ten di n ka girari Baalin wuuō ge ba maa sokumō Yarimun wuu. Wuu ge, ga sāawa Yudaban wuu.

¹⁵ Sō yēsan nəm dwaru gia maa, ta dawa sō duu yeru gia saa Yarimun wuun di sere Nēfitoan bwiiyō. ¹⁶ Saa maa min di, ta dawa guu te ta wāa Bēni Hinōmun wōwan deederu, Refaban wōwan sō yēsan nəm geu gia. Ma ta da Yebusiban guunun sō yēsan nəm dwaru gia n ka girari Eni Rogeliō. ¹⁷ Saa maa min di, ta dawa Eni Semesiō sō yēsan

nəm geu gia ka Gelilətuə, gunguu te ba m̀ Adu-mimun deedeeru. Min di ta maa da sere Bohanin kperə. Rubənin biin yīsira ba ka kpee te sokumə. ¹⁸Ma ta da Yuudenin wəwəə guunun s̄ə yēsən nəm geu gia ¹⁹sere ka Bəti Hogulaə s̄ə yēsən nəm geu gia mi Yuudenin daara suremə nim w̄ku bəruguuə, s̄ə yēsən nəm dwarə. ²⁰Yuudenin daara ta s̄a tem mən nəə bura yeru s̄ə yari yeru gia.

Mən nəra Bənyaməən bwese kəran tem mu yasum nɛ.

²¹Wuu si su w̄a tem mɛ s̄ə, siya Yeriko ka Bəti Hogula ka Emeki Kesisi, ²²ka Bəti Araba ka Semaraimu ka Bəteli, ²³ka Afimu, ka Para, ka Ofara, ²⁴ka Kefaa Amənai, ka Ofini, ka Geba. Wuu si kpuro su s̄awa w̄kura yiru, gen baagere ka gen baru kpaanu. ²⁵Sin gasa, Gabaoni, ka Rama ka Bərotu, ²⁶ka Misipe, ka Kefira, ka Məsa, ²⁷ka Reke mu ka Yiipɛli, ka Tareala, ²⁸ka Sela, ka Elefu, ka Yebusi ye ba maa m̀ Yerusalemu, ka Gibeə ka Kiriati. Si kpuro su s̄awa wusu w̄kura nne, gen baagere ka gen baru kpaanu.

Yeni kpurowa n kua Bənyaməən bwese kəran tubi.

Tem mɛ ba Siməən

bwese kəra w̄

19

¹Tem mən bənu yirusewa ya kua Siməən bwese kəragia. Yudaban tema mu ka begim sikerene.

²Wuu si su w̄a mi, siya Beri Seba ka Seba ka Molada, ³ka Hasaa Suali, ka Bala ka Asemu, ⁴ka Elitoladi, ka Bətuli ka Həmə, ⁵ka Sikilagi, ka Bəti Maakabəti ka Hasaa Susa, ⁶ka Bəti Lebəti, ka

Saruseni. Si kpuro su sãawa mi wusu wækura ita, gen baagere ka gen baru kpaanu, ⁷ Aini, ka Rimɔɔ, ka Eteε, ka Asani, si maa wusu nne, gen baagere ka gen baru kpaanu, ⁸ n ka da Balati Beriɔ ye ba maa sokumɔ Ramati, Negebuɔ. Tem me ba sia sia mi kpuro, meya mu saa Simεon bwese keragim. ⁹ Yudaban tem sukuma ba Simεon bwese kera wε, domi Yudabagim me, mu kpã.

Tem me ba Sabulonin

bwese kera wε

¹⁰ Sabulonin bwese kera ya Kananin tem bonu itase tete di. Ben tem me, mu dawa sɔɔ yεsan nom dware gia sere Saridiɔ. ¹¹ Saa maa min di mu da mu nɔɔ yɔrawa sɔɔ duu yeru gia Marealaɔ ka Dabesetiɔ sere daru koka ye ya wãa Yokunεamun sɔɔ yari yeru gia. ¹² Saridin bera gia maa tem men nɔɔ bura yeru ta dawa sɔɔ yari yeru gia sere Kisilɔti Taboriɔ, n ka girari Dabaratiɔ ka Yafiaɔ. ¹³ Min di ta da Gita Efeεɔ ka Ita Kasiniɔ n ka da Rimɔɔwɔ sere Nea gia. ¹⁴ Ma ta da sɔɔ yεsan nom geu gia sere Hanatoni gia n ka girari Yifuta Elin wɔwɔɔ. ¹⁵ Wuu si su wãa tem me sɔɔ, su sãawa wusu wækura yiru, gen baagere ka gen baru kpaanu. Sin gasa, Katati ka Nahalali ka Simuroni ka Yideala ka Betelehemu. ¹⁶ Bera yeni kpurowa ya kua Sabulonin bwese keragia.

Tem me ba Isakarin

bwese kera wε

¹⁷ Isakarin bwese kera ya maa Kananin tem men bonu nne tete di. ¹⁸ Wuu si su wãa ye sɔɔ, siya Yisirεeli ka Kesulotu ka Sunεmu, ¹⁹ ka Hafaraimu, ka Siɔni, ka Anasarati, ²⁰ ka Rabiti, ka Kisioni, ka Abesi, ²¹ ka Remeti, ka Eni Ganimu, ka Eni Hada,

ka Bēti Pasesi. ²² Ma tem mēn nōō bura yeru ta maa da Taboriō ka Sakasimaō ka Bēti Semesiō n ka girari daa te ba mō Yuudenio. Wusu wōkura nōōbu ka tia su sāa, gen baagere ka gen baru kpaanu. ²³ Bera ye kpurowa ya kua Isakarin bwese keraḡia ye ba wa bōnu sōō.

Tem mē ba Aseēn bwese kera

²⁴ Wē Aseēn bwese kera ya maa Kananin tem mēn bōnu nōōbuse tete di. ²⁵ Wuu si su wāa mi, siya Helikati, ka Hali, ka Beteni, ka Akusafu, ²⁶ ka Alameleki, ka Ameadi, ka Mikali. Tem mēn sōō duu yeru ḡia, mēn nōō bura yeru ta wāawa saa Kaamelin guurun di n ka girari daa te ba mō Sikori Libinatio. ²⁷ Sōō yari yeru ḡia maa, ta dawa saa Bēti Dagonin di n ka Sabulonin bwese keraḡan tem girari sere wōwāō ye ba mō Yifuta Eliō, ma ta da sōō yēsan nōm geu ḡia Bēti Emekiō ka Neyeliō, ka Kabuluō, ²⁸ ka Abudoniō ka Rehōbuō ka Hamōwōwō ka Kanaō. Ma ta yōra wuu bōkō ge ba mō Sidoniō. ²⁹ Min di ta maa da Rama ḡia ka sere Tiriō, wuu ge ba ḡbāraru koosi, sere n ka girari Hosāō ma ta yōra nim wōku ge ba mō Mēditeranēō, Akisibun berāō. ³⁰ Wuu siniwa su maa wāa tem mē sōō. Siya Uma ka Afeki ka Rehōbu. Wuu si su wāa tem mē kpuro sōō, su sāawa yenda yiru, gen baagere ka gen baru kpaanu. ³¹ Bera ye kpurowa ya kua Aseēn bwese keraḡia ye ba wa bōnu sōō.

Tem mē ba Nefitalin

bwese kera wē

³² Nefitalin bwese kera ya maa Kananin tem bōnu nōōba tiase tete di. ³³ Sōō yēsan nōm dwareu

gia, mɛn nɔɔ bura yeru ta wāawa Helefun di sere Sananimun dāa sōwɔ n ka girari Adami Nekebuɔ ka Yabuneliɔ ka Lakumuɔ, ma ta yōra Yuudenio. ³⁴ Sōɔ duu yeru gia maa, tem mɛ, mu nɔɔ yōrawa Asinɔtu Taborio ka Hukakuɔ n da n Sabulonin bwese keran tem bewa sōɔ yēsan nɔm dwareu gia n ka girari Aseɛn bwese keran temɔ sōɔ duu yeru gia. Sōɔ yari yeru gia daa te ba mɔ Yuudeni ta kua mɛn nɔɔ bura yeru. ³⁵ Ben tem mɛ sɔɔ, wuu si su gbāraru mɔ wee, Sidimu ka Seri ka Hamati ka Rakati ka Kinɛɛti, ³⁶ ka Adama ka Rama ka Hasori ³⁷ ka Kedesi ka Edɛɛ ka Eni Hasori, ³⁸ ka Yireoni ka Migidali Eli, ka Horemu, ka Bɛti Anati ka Bɛti Semesi. Wuu si kpuro su sāawa yɛndu tia sari, gen baagere ka gen baru kpaanu. ³⁹ Bera ye kpurowa ya kua Nefitalin bwese keragia ye ba wa bɔnu sɔɔ.

Tem mɛ ba Danun

bwese kera wɛ

⁴⁰ Danun bwese kera ya maa Kananin tem mɛn bɔnu nɔɔba yiruse tɛtɛ di. ⁴¹ Wuu si su maa wāa ben tem mɛ sɔɔ, siya Sorea ka Esitaoli ka Yiri Semesi, ⁴² ka Salabini, ka Ayaloni ka Yitila, ⁴³ ka Eloni ka Tinnata, ka Ekoroni, ⁴⁴ ka Eliteke, ka Gibetoni ka Balati, ⁴⁵ ka Yehudi, ka Bene Beraki, ka Gati Rimɔɔ, ⁴⁶ ka Yaakonin daaru ka Rakoni, ka Yafon bera. ⁴⁷ Sanam mɛ Danuba ba wa yiberɛba ba kparam ben tem mwɛɛrimɔ, yera be, ba maa da ba Lesɛmu wɔri ba yen tɔmbu kpuro go. Ma ba yande sina mi, ya kua ben wuu. Yera ba ye ben sikadon yīsiru kã te ba mɔ Danu. ⁴⁸ Wuu si su wāa mi kpuro su kuawa begisu ka sin baru kpaanu.

⁴⁹ Sanam mɛ Isireliba ba tem mɛ bɔnu kua ba kpa, yen biruwa ba Yosue Nunin bii wigim wɛ.

⁵⁰ Wiya ba wuu ge ba m̀ Tinnati Seraki wē ye u bikia nge mε Yinni Gusunə u gerua. Wuu gera ga wāa Efaraimun guunun bera gia. Ma u gu bana sənwa u sina mi.

⁵¹ Yāku kowo Eleasaa ka Yosue Nunin bii ka sere maa Isireliban bwese kerin wirugiba ba Kananin tem mε kpuro bənu kua ka tete Siloə Yinni Gusunən sāa yerun kənnəwə. Ma ba bwese kera baayere wē bənu ye ya tete di. Mεsuma ba ka tem mε bənu kua.

Wuu sìn mi ba ra kpikuru de

20

¹ Yinni Gusunə u Yosue sōwə u nεε, ² a Isireliba sōwə bu wusu gəsio sìn mi ba ko n da kpikuru de nge mε na raa Məwisi sōwə. ³ Bεen suunu səə, goo ù n win winsim go u kun kī, u koo kpī u da u kuke wuu sin teu səə. Sanam mε, wi u nùn naa swīi u go, u ka mərə kəsia, u n maa nùn goomə. ⁴ Û n tura wuu sin gagu səə, u koo yōrawa wuu gen gbāra kənnəwə mi guro gurobu ba ra siri, kpa u tii tusia u gere ye ya nùn deema. Saa ye səə, ba koo nùn wāa yeru kasua wuu ge səə. ⁵ Wi u maa nùn naa swīi mi, ù n tunuma wuu gen mi, ba n maa wiənə yaramamə u sere nùn go. Domi u n kī u ka tənu wi go. ⁶ Wuu gen bukurobu bə n nùn siri, miya u ko n wāa sere yāku kowo tənwero u ka gbi. Yen biruwa u koo den kpī u wura win wuuə, u n tii mə.

⁷ Ma Isireliba ba wuu sini gəsa mi ba ko n da kpikuru we. Siya Kedəsi ye ya wāa Galileə, Nεfitalin guunun bera gia, ka Sikemu ye ya wāa Efaraimun guunun bera gia, ka Ariban wuu ye ba m̀ Heboroni ye ya wāa Yudan guunun bera gia.

⁸ Yuudenin guru giə ba maa Besεε gəsa Yerikon

sɔɔ yari yeru gia batumaɔ mi gāanu ku ra kpi, Rubeniban tem sɔɔ, ka Ramɔti ye ya wāa Galadiɔ, Gadiban tem sɔɔ, ka Golani ye ya wāa Basaniɔ Manaseban tem sɔɔ. ⁹Wuu siya ba gɔsa mi goo wi u n̄ kī u ka tɔnu go, u koo kpī u kpikiru da, n̄ n Isirelin na, n̄ n maa tɔn tukon na, b̄a n̄ n̄n gire bu go. Ba n̄ kpē bu n̄n go ba kun n̄n siri.

21

Wuu si ba Lefin bwese kera wē

(I maa mɛrio Bandun Gari I, 6:39-66)

¹ Lefin bwese kɛran bukurobu ba na ba yāku kowo Eleasaa ka Yosue Nunin bii ka Isirelin bwese keri yi yi tien bukurobu deema ² Siloɔ Kananin temɔ. Ba nɛɛ, Yinni Gusunɔ u Mɔwisi wooda wē u nɛɛ, u sun wusu wē mi sa ko n wāa ka sere maa kpara yenu.

³ Yera Isireliba ba wusu gasu gɔsa ben bwese kera baayeren tem sɔɔ ka kpara yenu ba Lefiba wē nge mɛ Yinni Gusunɔ u Mɔwisi sɔɔwa.

⁴ Ye ba wuu si bɔnu m̄ɔ ka tɛtɛ, Kehatin yɛnugibu be ba s̄aa Aroni yāku kowon bibu, beya ba gbia ba tɛtɛ di. Wusu wākura itawa ba wa Yudaban tem sɔɔ ka Simɛɔbagim sɔɔ ka Benyamɛɔbagim sɔɔ.

⁵ Ben be ba maa tie yenu ge sɔɔ, beya ba wusu wākuru tɛtɛ di si su wāa Efaraimuban tem sɔɔ ka Danubagim sɔɔ ka Manasen bwese kera ye ya wāa sɔɔ duu yeru gian tem sɔɔ. ⁶ Gɛɛsɔnin yɛnugibu ba maa wusu wākura ita tɛtɛ di si su wāa Isakariban tem sɔɔ ka Aɛɛbagim sɔɔ, ka Nɛfitalibagim sɔɔ ka Manasebagim sɔɔ mɛ mu wāa Basaniɔ sɔɔ yari yerɔ.

⁷ Mɛrarin yɛnugibu, be, ba maa wusu wākura yiru tɛtɛ di si su wāa Rubeniban tem sɔɔ ka Gadibagim

sɔɔ ka Sabulonibagim sɔɔ. ⁸ Mɛya Isireliba ba kua ba ka Lefin bwese kɛra ye wuu si wɛ ka sin kpara yenu nge mɛ Yinni Gusunɔ u Mɔwisi sɔɔwa.

⁹⁻¹⁰ Lefin tɔn be ba sãa Kehatin yɛnugibu Aronin bweseru sɔɔ, beya ba gbia ba tɛtɛ di. Wuu si ba wa Yudaban tem sɔɔ ka Simɛɔbagim sɔɔ, si wee. ¹¹ Ba bu Ariban wuu wɛ ge ba ra maa soku Heboroni ka gen kpara yenu. Anakiban sikado Ariban yĩsira ba ka gu sokumɔ. Ga wãawa Yudan guunun bera gia. ¹² Gen gberu kpaanɛbara ba raa Kalɛbu Yɛfunɛn bii wɛ. ¹³ Heboroni yen biru, ba maa bu Libina wɛ, ¹⁴ ka Yatiri ka ɛsitemɔa, ¹⁵ ka Holoni, ka Debiri, ¹⁶ ka Aini, ka Yuta, ka Bɛti Semɛsi. Si kpuro su sãawa wusu nɔɔba nɛ, gen baagere ka gen kpara yenu. Yudaba ka Simɛɔban tem sɔɔra si kpuro su wãa. ¹⁷ Benyamɛban tem sɔɔ, ba Gabaoni tɛtɛ di ka Geba, ¹⁸ ka Anatɔtu ka Alimɔɔ. Wusu nnɛwa mi, gen baagere ka gen kpara yenu. ¹⁹ Wuu si kpuro, si ba yãku kowo Aronin bweseru wɛ su sãawa wɔkura ita, gen baagere ka gen kpara yenu.

²⁰ Kehatin yɛnugii be ba tie Aronin bwese te sɔɔ, ba maa wusu wa Efaraimuban tem sɔɔ. ²¹ Siya Sikɛmu ye ya wãa Efaraimun guunun bera gia mi ba ko n da kpikiru de, ka Gesɛɛ, ²² ka Kibisaimu ka Bɛti Horoni. Si kpuro su sãawa wusu nɛ, gen baagere ka gen kpara yenu. ²³ Danuban tem sɔɔ, ba bu Eliteke wɛ ka Gibetoni, ²⁴ ka Ayaloni ka Gati Rimɔɔ. Si kpuro su sãawa wusu nɛ, gen baagere ka gen kpara yenu. ²⁵ Manasen bwese kɛra ye ya wãa sɔɔ duu yeru gian temɔ be, ba maa bu wusu yiru wɛ, Tanaki ka Gati Rimɔɔ, gen baagere ka gen kpara yenu. ²⁶ Wuu si ba bu wɛ mi kpuro su sãawa

wəkuru, gen baagere ka gen kpara yenu. ²⁷ Lefi be ba tie ba sãa Gεεsɔnin yεnugibu, ba maa wusu yiru wa Manasen bwese kera ye ya wãa sɔɔ yari yeru gian temɔ. Wuu siya Golani, Basanin temɔ mi ba ko n da kpikuru de ka Besitara, gen baagere ka gen kpara yenu. ²⁸ Isakariban tem sɔɔ, ba bu Kisioni wē ka Dabarati, ²⁹ ka Yaamuti, ka Eni Ganimu. Si kpuro su kuawa wusu nne, gen baagere ka gen kpara yenu. ³⁰ Aseεban tem sɔɔ, ba bu Mikali ka Abudoni ka Helikati ³¹ ka Rehɔbu wē. Si kpuro su kuawa wusu nne, gen baagere ka gen kpara yenu. ³² Nεfitalibagim sɔɔ maa, ba bu Kedesi wē ye ya wãa Galilen temɔ, mi ba ko n da kpikuru de, ka Hamɔti Dori, ka Kaatani. Siya su kua wusu ita, gen baagere ka gen kpara yenu. ³³ Wuu si Gεεsɔni be, ba tete di mi, su sãawa wəkura ita, gen baagere ka gen kpara yenu.

³⁴ Be ba sãa Merariba Lefin bwese te sɔɔ, ba maa bu wusu nne wē, gen baagere ka gen kpara yenu Sabuloniban tem sɔɔ. Wuu siya Yokunεamu ka Kaata ³⁵ ka Dimma ka Nahalali. ³⁶ Rubeniban tem sɔɔ ba bu wusu nne wē, gen baagere ka gen kpara yenu. Siya Besεε ka Yasa, ³⁷ ka Kedemɔti ka Mefati. ³⁸⁻³⁹ Gadiban tem sɔɔ, Merari be, ba maa wusu nne wa, gen baagere ka gen kpara yenu. Wuu siya Mahanaimu ka Hesiboni ka Yesεε ka Ramɔti ye ya wãa Galadin temɔ, mi ba ko n da kpikuru de. ⁴⁰ Wuu si Merari be, ba tete di, si kpuro su sãawa wəkura yiru.

⁴¹⁻⁴² Wuu si Lefin bwese keri yi wa Isirelin bwese keri yi yi tien mi, su kuawa weeraakuru yiru sari, gen baagere ka gen kpara yenu.

⁴³ Nge mεsuma Yinni Gusunɔ u ka Isireliba tem

mε kpuro wē nge mε u ben sikadoba nɔɔ mwεεru kua. Ma ba sina mε sɔɔ, mu kua begim. ⁴⁴ Mεya u maa dera ba wāa bəri yendu sɔɔ, nge mε u raa ben sikadoba nɔɔ mwεεru kua. U bu ben yiberεba kpuro nɔmu bεria. Ben goo sari wi u ka tii yina. ⁴⁵ Nge mεya Yinni Gusunɔ u ka win nɔɔ mwεε ni kpuro yibia ni u Isireliba kua, baa nin teeru ta n̄ kam wɔra.

Isireliban bwese keri

yi yi wāa Yuudenin sɔɔ yari yeru gia,

yi gɔsira yin temɔ

22

¹ Yera Yosue u Rubeniba ka Gadiba soka ka Manasen bwese keran sukum mε mu wāa sɔɔ yari yeru gia. ² U bu sɔɔwa u nεε, ye Mɔwisi, Yinni Gusunɔn sɔm kowo u gerua kpuro wee, i ye mεm nɔɔwa ma i kua mam mam ye nen tii na bεε yiire. ³ I n̄ bεεgibu Isireliba deri baa fiiko tabu sɔɔ sere ka gisɔ. I Gusunɔ bεsen Yinnin gere mεm nɔɔwawa. ⁴ Wee tē u dera bεεgibu ba wēre tem mε sɔɔ, nge mε u raa gerua. Yen s̄, i gɔsiro i wura tem mε Mɔwisi, Gusunɔn sɔm kowo u bεen baawure bɔnu kua sɔɔ Yuudenin sɔɔ yari yeru gia, kpa i da i sina mi. ⁵ I n tura mi, i de i wooda ye Mɔwisi u bεε wē mεm nɔɔwa mam mam. Yera, i Yinni Gusunɔ k̄ɔ kpa i win woodaba mεm nɔɔwa. I de i n̄ ka n̄n manine kpa i n̄n s̄a ka bεen ḡru kpuro ka bεen bwisikunu kpuro.

⁶⁻⁸ Yen biru u bu domaru kua ma u nεε, i gɔsiro bεen temɔ ka bεen yaa sabenu ka sii geesu ka wura ka sii gandu ka sii w̄kusu. Arumani ye i gura bεen

yiberɛban min di gesi kpuro, i ye bɔnu koowo ka bɛɛn tɔn be i raa deri mi. I n maa yɛ ma Mɔwisi u Manase bwese keran sukum tem wɛ Basaniɔ Yuudenin sɔɔ yari yeru gia. Na maa ben sukum bɔnu wɛ sɔɔ duu yeru gee nge mɛ na Isireliban bwese kerɪ yi yi tie kua.

Ba yāku yeru bana Yuudenin bōkuo

⁹ Ma Rubɛniba ka Gadiba ka Manase be, ba gɔsira ba da ben temɔ ba Isireliban bwese kerɪ yi yi tie deri, Kananin tem mi. Ba da ba sina Galadin temɔ nge mɛ Yinni Gusunɔ u gerua saa win sɔm kowo Mɔwisin nɔɔn di. ¹⁰ Ye Rubɛniba ka Gadiba ka Manaseban sukum ba Yuudenin daaru tura Kananin bera gia, yera ba yāku yee nanumguru bana daa ten bōkuo. ¹¹ Ma goo u na u Isireli be ba tie sɔɔwa u nɛɛ, wee Rubɛniba ka Gadiba ka sere Manaseban sukum ba yāku yeru bana Yuudenin bōkuo bɛsɛn bera gee.

¹² Ye Isireli be ba tie ba nua mɛ, yera be kpuro ba mɛnna Siloɔ bu ka ben tundo bisibu tabu wɔri. ¹³⁻¹⁴ Yera ba Finɛɛsi yāku kowo Eleasaan bii gɔra Galadin tem mi, ka Isireliban bwese kerɪ wɔku ten baayeren wirugii bu ka Rubɛniba ka Gadiba ka Manase be gari ko. ¹⁵ Ye ba tura mi, yera ba bu sɔɔwa ba nɛɛ, ¹⁶ ka Isireli be ba tie kpuron yīsira sa ka bɛɛ bikiamɔ, mban sɔna i Yinni Gusunɔ seesi i bɛɛn arukawani kusia ye i ka nùn bōkuo. Domi i tii yāku yeru bania. ¹⁷ I yaaye ma Peoriɔ sa tora ten bweseru kua ma Gusunɔ u sun sɛɛyasia. Wee, sere ka gisɔ sa yen wahala mɔ. Yeni ya ñ bɛɛ tura? ¹⁸ Wee tɛ, i nùn mɛm nɔɔbu sariru koosi gisɔ. I n yɛ ma bɛsɛ Isireliba kpuro sɔɔra win mɔru ya koo wɔri sia. ¹⁹ I n maa yɛ tem mi i wāa mi, i ñ kpɛ i Gusunɔ sã, i

gɔsirama bɛsɛn mi, mi win s̄aa yee dɛɛrara w̄aa. Sa ko bɛɛ tem w̄ɛ. Yen s̄ɔ, sa bɛɛ kanamɔ, i ku Gusunɔ seesi. I ku maa sun seesi i ȳaku yeru garu bani. ²⁰ I yaayo sanam mɛ Akani wi u w̄aa Serakin bweseru sɔɔ u tora ye u ka arumani sua ye ba nɛɛ, goo u ku sua. Isireliba kpurowa Gusunɔ u seesi. Domi n n̄ Akani t̄ana u gu d̄oma te, tora ten s̄ɔ.

²¹ Ye ba gari yi gerua ba kpa, yera Rubeniba ka Gadiba ka sere Manaseba ba wisa ba nɛɛ, ²² Yinni Gusunɔ turowa u w̄aa. Wiya u ȳɛ yèn s̄ɔ sa kua mɛ. Isireliba kpuro ba koo maa gia. S̄a n Yinni Gusunɔ seesi sa n̄n toran na, u ku de sa n w̄aa. ²³ S̄a n maa ȳaku yee teni bana bɛsɛn tiin s̄ɔn na, su ka ȳaku d̄ɔ mwaararuginu ko n̄ kun mɛ k̄ɛnuginu n̄ kun mɛ siarabuginu, Gusunɔn tii u sun siri. ²⁴ Adama yèn s̄ɔ sa tu kua wee, b̄eruma n sun mwa domi sa n̄ k̄i amɛn biru bɛɛn bibun bweseru tu bɛsɛgibu s̄ɔ tu nɛɛ, mba n sun m̄ɔsine, bɛsɛ ka Gusunɔ Isireliban Yinni. ²⁵ Win tiiwa u bɛɛ tem n̄ɔ burana, u Yuudenin daaru doke bɛsɛn suunu sɔɔ. Yen s̄ɔ, sa n̄ baa m̄ɔ win s̄aaru sɔɔ. Kpa a deema bɛsɛn bibun bweseru ta Gusunɔn s̄aaru deri bɛɛn bibun s̄ɔ. ²⁶ Yeniban saabuwa sa ka ȳaku yee teni bana, n n̄ m̄ɔ sa k̄i su tii ȳakunu kua. ²⁷ Adama sa k̄iwa ta n s̄aa seeda bɛsɛn bibun bweseru ka bɛɛn bibun bweserun s̄ɔ. Kpa tu bu s̄ɔsi ma sa ra Yinni Gusunɔ s̄a ka ȳakunu. Be kpuro b̄a n seeda ye wa mɛ, bɛsɛgibu ba n̄ maa kp̄ɛ bu nɛɛ, bɛsɛgiba kun baa m̄ɔ Yinni Gusunɔn s̄aaru sɔɔ. ²⁸ Baa n̄ n saa yeren na ba sun s̄ɔwa mɛ, n̄ n maa bɛsɛn bibun bwesera ba s̄ɔwa mɛ, ba koo kp̄i bu bu wisi bu nɛɛ, i m̄ɛrio nge mɛ bɛsɛn sikadoba ba ȳaku yee teni bana nge te ta w̄aa Yinni Gusunɔn s̄aa yerɔ, adama ba n̄ tu banɛ

bu ka tii yākuṅu kua mi. Seedan sōna ba tu bana. ²⁹Yen sō, i n yē ma sa ñ gōru doke su Yinni Gusunō seesi kpa su ko naane sarirugibu win mi, yāku yee tenin sō. Meya sa ñ maa kī su yākuṅu ko gam, ma n kun mō yāku yee ten mi, te ta wāa Yinni Gusunōn sāa yee deerarō.

³⁰Sanam me yāku kowo Finēesi Eleasaan bii ka Isireliban guro gurobu ka ben yenu yērobu ba nua ye Rubeniba ka Gadiba ka Manaseba ba gerua, yera ben bwēra kpuna. ³¹Ma Finēesi u Rubeniba ka Gadiba ka Manase be sōwa u nee, gisō sa gia ma Yinni Gusunō u wāa ka beεε, domi i ñ nūn mem nō sariru koosi. Meya win mōru ya ñ maa wōrimō beεε sō yēn berum sa raa mō.

³²Yen biru Finēesi wi, ka Isireliban guro guro be, ba gōsira Galadin di ba wura ba begibu sōwa ye ba nua mi kpuro. ³³Ye begii be, ba nua me, ya bu dore. Ma ba Yinni Gusunō siara ba gōru gōsia ba nee, ba ñ maa Rubenin bwese kera ye, ka Gadigia ye wōrimō bu ben tem kam koosia. ³⁴Yen biruwa Rubeniba ka Gadiba ba nee, yāku yee teni ta sāawa seeda beεε kpuron wuswaaō ma Yinni Gusunō turowa u wāa. Ma ba tu yīsiru kā, Seeda.

Yosuen gari dāaki

23

¹Yinni Gusunō u Isireliba wōra ben yiberε be ba ka bu sikereneñ nōman di. Ma ba wāa bōri yendu sō sere n ka tε. Yosue u maa tōkō kua gem gem. ²Yera u Isireliba kpuro sokusia ka ben guro gurobu ka ben wirugibu ka ben siri kowobu ka ben tabu sinambu. Ma u bu sōwa u nee, ne wee na tōkō kua gem gem. ³I maa wa nge me Gusunō beεn Yinni u

bwese ni i deema mini kua. Wiya u ka bu tabu kua
 been sō u bu kamia. ⁴ Yen biru i wa nge me tem me
 sa mwa ka me sa n mwaabu kpa, na mu bonu kua
 ka tete, ma na bwese kera baayere yegim we. Tem
 meya mu waa saa Yuudenin di sōo yari yeru gia n
 ka girari nim wōku ge ba mō Mediteraneo, sōo duu
 yeru gia. ⁵ Tōn be ba waa me sōo, Yinni Gusunō u
 koo bee bu gira kpa ben tem me, mu ko beegim, nge
 me win tii u gerua. ⁶ Yen sō, i tēmanō, i hania koowo
 kpa i wa i wooda ye mem nōwa ye Mōwisi u yorua
 tireru sōo kpa i ku yen gaa geerari baa fiiko. ⁷ I ku ka
 bwese tuku ni nu waa been suunu sōo arukawani
 bōke i suana. I ku yiira i nin būnu sā. I ku maa
 ka nin yīsa bōre. ⁸ Adama i n yē ma Yinni Gusunō
 tōnawa i ko n ka manine nge me i sāa sere ka gisō.
⁹ Domi u bwese damginu gira been suunu sōon di.
 Goo maa sari wi u kpīa u yōra been wuswaa sere
 ka gisō. ¹⁰ Been tōn turo u koo kpī u yiberē nōrōbu
 (1.000) go, nge me Gusunōn tii u nōo mwēru kua,
 yēn sō u ra n waa ka bee tabu sōo. ¹¹ Yen sō i de i nūn
 kīa. ¹² I n nūn biru kisi i ka bwese ni nu waa been
 suunu sōo nōo tia kua, i nin wōndiaba sua kurōbu
 kpa nin tii nu beegibu sua kurōbu, ¹³ saa ye sōo, i n yē
 ma u n maa yiberē be giramō. U koo dewa ba n sāa
 been yina. Ba ko n bee wahala mō ba n nōni sōowa,
 kpa i gbisuku tem durom meni sōo me Gusunō been
 Yinni u bee we. ¹⁴ N n nen sōn na, wee na gōo tura.
 I n yē sāa sāa ma nōo mwēe gee ni u bee kua, u ni
 kpuro yibia mam mam. Baa nin teera kun kam kue.
¹⁵ Meya i n maa yē nge me u nōo mwēe gee ni yibia
 mi, meya u koo maa kōsa ye u gerua kpuro ko. U
 koo bee go mam mam tem durom me sōo me u bee
 we mini. ¹⁶ I n win arukawani ye kusia ye u ka bee

bɔkua kpa i da i n bwese tukunun bũnu yiiramme i n sãamɔ, saa yera win mɔru koo se kpa i gbisuku tem durom mɛni sɔɔ.

Yosue u ka Isireliba gari kua

Sikemuɔ

24

¹ Yosue u Isireliban bwesenu kpuro mɛnna Sikemuɔ ma u ben guro gurobu soka ka ben wirugibu ka ben siri kowobu ka ben tabu sinambu. Ma ba ben tii tusia Gusunɔn wuswaaɔ. ² Ma Gusunɔ Isireliban Yinni u be kpuro sɔɔwa saa Yosuen nɔɔn di u nɛɛ, yellu, bɛɛn baababa ba wãa daa te ba mɔ Efaratin guruɔ. Miya ba bũnu sãamɔ. Ben turowa Tera, Aburhamu ka Nakorin tundo. ³ Ma na bɛɛn baaba Aburhamu yara saa daa ten bera giɔn di. Na dera u bɔsu Kananin tem kpuro sɔɔ ma na win bibu dabiasia. Na nùn Isaki kã. ⁴ Ma na maa Isaki Yakɔbu ka Esau kã. Na Esau Seirin guuru gia wɛ u n mɔ, adama Yakɔbu ka win bibu, be, ba dawa Egibiti gia. ⁵ Na Mɔwisi ka Aroni gɔra Egibitigibun mi. Ma na Egibitigii be tɔya kua ka gã maamaakigii ni na kua. Yen biru na bɛɛ Isireliba yara min di. ⁶ Ye na bɛɛn baababa yara min di, ma Egibitigiba bu naa gira ka ben tabu kɛkɛba ka maasɔbu. Saa ye bɛɛn baaba be, ba tura nim wɔkuɔ ge ba mɔ Naa yari, ⁷ miya ba man nɔɔgiru sue ma na yam wɔkuru doke be ka Egibitigibun baa sɔɔ. Na dera nim wɔkun nim mɛ, mu Egibitigii be wukiri ba nim diira. Bɛɛn baababa ba wa ka nɔni ye na Egibitigibu kua. Yen biru i wɔɔ dabinu kua gɔburɔ. ⁸ Ma na ka bɛɛ na Amɔreban temɔ be ba wãa Yuudenin guru giɔ. Ba ka bɛɛ sanna, na maa bɛɛ bu nɔmu bɛria, ma ben tem mu

kua beegim. Ma na bu kpeerasia been wuswaa. ⁹ Balaki, Siporin bii, Moabun suna, u seewa u ka bee tabu kua. U Balamu Beorin bii sokusia u na u bee borusi. ¹⁰ Adama na yina n Balamun gere swaa daki ma na dera u bee domaru kua, ma na bee wara Balakin noman di. ¹¹ Yen biru i Yuudeni tabura i tura Yerikoa, ma Yerikogibu ka Amoreba ka Feresiba ka Kananiba ka Hetiba ka Girigasiba ka Hefiba ka Yebusiba ba bee sannoseesi. Ma na bee bu noma beria. ¹² Na susu bakanu gara been wuswaa, nu bu gira nge me nu Amoreban sinambu yiru ye kua. N n ma been takobiba, n kun me been tennu i ka bu kamia. ¹³ Na bee gbea we ye i n kasire, ka wusu mi i wa si i n ban, ka daa yen binu i dimo ye i n duure.

¹⁴ Yen biru Yosue u nee, yen sa, i de i Yinni Gusuna nasia kpa i nun sa ka goru teu ka borokiniru. I been baababan bunu derio ni ba raa saama daa te ba mo Efaratin guru ka maa Egibitio. ¹⁵ I kun maa ki i Gusuna sa, i gosio giso wi i ko i sa, n n bunun na, ni besen baababa ba sawa daa ten guru, n n maa Amorebaginun na, ben temo i wa mi. Adama ne ka nen yenugibu, Yinni Gusonawa sa ko sa.

¹⁶ Ma ton be, ba nun wisa ba nee, sa n Yinni Gusuna derimo su bunu sa pai! ¹⁷ Domi wiya besen Yinni wi u sun yarama saa Egibitigibun yorun di, beee ka besen baababa. U maa som maamaakigii dabinu kua besen noni biru. Ma u sun koso baama mi sa da kpuro besen sanum soo ka bwese tukunun suunu soo. ¹⁸ Ma u sun bwese dabinu gira, ka mam Amoreba be ba raa wa tem me soo. Yen sona sa ko Yinni Gusuna sa. Domi u sawa besen Yinni ka gem.

¹⁹⁻²⁰ Yosue u ton be soowa u nee, ya se i ka Yinni Gusuna sa domi u sawa deero, u n wuramo i maa

goo sã. Yen sã, ì n nùn deri ma i bũnu sãwa, u òn bɛɛ bɛɛn durum suuru kuammɛ. Baa mɛ u bɛɛ gea kua kɔ, u koo gɔsirawa u bɛɛ kɔsa kua kpa u bɛɛ kam koosia.

²¹ Ma tɔn be, ba Yosue sɔɔwa ba nɛɛ, baa òn n mɛren na, Yinni Gusunɔwa sa ko sã.

²² Yosue u bu sɔɔwa u nɛɛ, bɛɛ, i bɛɛn tii seeda diiya ma Yinni Gusunɔwa i gɔsa i sã.

Ma ba nɛɛ, mɛya sa gerua.

²³ Ma u nɛɛ, òn n mɛn na, i bũnu wunɔ i kɔ ni nu wãa bɛɛn suunu sɔɔ, kpa i tii Gusunɔ bɛɛn Yinni wɛ.

²⁴ Ma tɔn be, ba Yosue sɔɔwa ba nɛɛ, Gusunɔ bɛɛn Yinniwa sa ko sã, kpa su nùn mɛm nɔɔwa.

²⁵ Dɔma tera Yosue u ka tɔn be arukawani bɔkua u bu wooda wɛ Sikɛmu mi. ²⁶ Yen biru u gari yi yorua Gusunɔn woodan tireru sɔɔ ma u kpee bakaru sua u gira dãa bakaru garun nuurɔ mi ba Yinni Gusunɔn kuu bekurugiru gire. ²⁷ Yosue u tɔn be kpuro sɔɔwa u nɛɛ, wee kpee teni ta ko n sãawa bɛɛn seeda domi ta gari kpuro nua yi Yinni Gusunɔ u sun sɔɔwa. Ta koo bɛɛ yi yaayasia kpa i ku ra ka ko naane sarirugibu Gusunɔn sãaru sɔɔ.

²⁸ Ma Yosue u tɔn be yarinasia u dera ben baawure u da win tem mɛ u mwa sɔɔ.

Yosue ka Eleasaa ba gu

²⁹ Yeniba kpuron biru Yosue Nunin bii, Yinni Gusunɔn sɔm kowo u gu. U kuawa wɔɔ wunɔbu ka wɔkuru (110). ³⁰ Ba nùn sika win temɔ Tinnati Serakiɔ Efaraimun guunun bera gia, Gaasin guurun sɔɔ yɛsan nɔm geu gia. ³¹ Isireliba ba Yinni Gusunɔ sãwawa Yosuen waati ye kpuro sɔɔ ka maa

guro guro be u derin waati sɔɔ, be ba yē ye Yinni Gusunɔ u be Isireliba kua gesi.

³² Yosēfun kuku ni Isireliba ba ka na Egibitin di, ba nu sika Sikemun tem mε sɔɔ, mε Yakɔbu u dwa Hamarin bii Sikemu ka win wɔnɔbun mi, ka sii geesun gobi wunɔbu (100). N deema tem mεya ba Yosēfun bibun bweseru wē.

³³ Ma Aronin bii Eleasaa u maa gu ma ba nùn sika gunguru wɔllɔ te ba win bii Finεesi wē. Ta wãawa Efaraimun guunun bera gia.

Bibeli Gusunɔn Gari
The Holy Bible in the Baatonum language of Benin,
also called the Bariba language

copyright © 2013 SIM

Language: Bariba (Baatonum)

Translation by: SIM International

Bariba, Bibeli Gusunɔn Gari

This translation, published by the UEEB/SIM au Benin, was published in 1996.

If you are interested in obtaining a printed copy, please contact the SIM at SIM, BP 15, Parakou, Benin.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022
00601790-b883-5da1-83f2-d05a7fa289a8